

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII“, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA“ sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Arina, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală (Arpașul-inf.), Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de împrumut ca însoțire (Bicaz), Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoara, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codrul (Auteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Corăiana, Coroana (Bistrița), Coroana (Timișoara), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgefana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Hondoleana, Insoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Sângeorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășianul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Căcova), Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reuniunea de împrumut și păstrare (Ilva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Șoimul (Vașcău), Sebeșana (Sebeșul săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Șercăiana, Silvania, Speranța (Hosman), Steaua, Șoimul (Uioara), Tărnăveana, Tibleșana, Timișana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sărămărtin), Vulturul, (Tășnad), Zărăndeana, Zlăgnea.

Prețul de prenumărare:

pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—

Redactor responsabil:

CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Din viața economică a poporului nostru.

— Băncile și «Solidaritatea». —

De o viață economică la poporul nostru se poate vorbi abia în jumătatea a doua a secolului trecut. Pentru noi Români din această țară, libertatea economică ne-a venit deodată cu desrobirea politică urmată după întâmplările din 1848—49. Această libertate ne-a aflat de tot nepregătiți pentru o viață economică rațională și corăspunătoare vremurilor, cari aduseră cu ele cele mai mari schimbări pe terenul activității național-economice. Nu e mirare deci, dacă așa nepregătiți cum am fost, viața noastră economică aproape două decenii după războiul civil din 1848 nu a putut îmbracă forme mai concrete și nu ne poate arăta manifestațiuni demne de remarcat.

Primul act de însemnătate economică, ce a urmat pentru noi după anii revoluțiunii a fost împrumutarea poporului dela sate, foștii iobagi ai domnilor și proprietarilor de pământ. Împrumutarea aceasta, până a putut fi regulată definitiv, a durat vreme destul de îndelungată. E doar și natural. Relațiile de proprietate a unui popor trecut dela sclăvie la libertate nu pot fi regulate așa dintr'odată. Frunțașii neamului nostru, ce-i aveam pe atunci, aproape toți juriști, erau preocupați în măsură foarte mare de chestiunile de proprietate și de celelalte chestiuni dependente de acest însemnat act politic-economic. Și prin urmare nu e mirare, dacă ei nu puteau ori mai bine zis, nu avură timp și pentru alte inițiatives și acțiuni

economice de seamă. Căci, cum am zis, până s'au regulat definitiv relațiile de proprietate de pământ, au trebuit să treacă ani de-a rândul. Astfel abia cătră anii 70 ai sutei trecute întâlnim în viața economică a poporului nostru schimbări mai însemnate, cari merită să fie relevate. Pe la începutul acestor ani se remarcă al doilea moment de însemnătate deosebită în viața noastră economică și anume înființarea primului institut de credit și economii românesc: «Albina». Acest moment poate fi considerat ca un act aproape tot atât de însemnat ca și împrumutarea, căci prin el s'a pus bază și s'a dezvoltat organizația de credit la Români de dincoace de Carpați. Inițiativa pentru această acțiune, care avea de scop înființarea primei bănci românești a luat-o un modest dascăl din Rășinari Sibiuului, fericitul *Visarion Roman*. Ajutat de o seamă de bărbați frunțași ai neamului nostru, între cari găsim și pe membri ilustrei familii de Mocsonyi, el a isbutit să dea viață «Albinei». Fondarea «Albinei» a fost întâmpinată din partea unor cercuri însemnate cu destulă neîncredere. Erau oameni sus puși, cari nu credeau pe Români capabili de a înființa și susține un institut de credit. Intre aceștia se numără și nemuritorul arhiepiscop și mitropolit Șaguna, ale cărui cuvinte «Ne sutor...» cu care a întâmpinat el fondarea «Albinei», au rămas istorice. Dar spre norocul nostru, cu toată neîncrederea, ce i s'a arătat din anumite cercuri, «Albina» străbate preste greutățile începutului și devine special în acești 30 de ani din urmă un institut de importanță capitală, nu numai pentru relațiile

noastre românești, ci preste tot chiar și în organizația de credit a țării noastre. Pe lângă «Albina» însă și mai totdeauna cu ajutorul ei au început să răsără ca prin minune o mulțime de alte institute financiare românești, presărate pe întreg ținutul locuit de Români. «Cassa de păstrare» din Săliște, «Furnica» din Făgăraș, «Ardeleana» din Orăștie, «Victoria» din Arad, «Timișana» din Timișoara, «Economul» din Cluj, «Patria» din Blaj și altele de talia lor sunt tot atâtea institute, cari alătura cu «Albina» s'au dezvoltat și au ajuns la frumoase rezultate. Nu mai puțin au dobândit rezultate și celelalte preste 100 de institute financiare, fondate și dezvoltate cu deosebire în cele două decenii din urmă. În chipul acesta cu un început trainic, care și-a luat ființă prin «Albina», și urmat de celelalte multe bănci, ce s'au mai înființat sub ocrotirea ei, am ajuns să avem astăzi — incluzive filialele băncilor — la 200 de institute românești. Prin ele e organizată viața de credit a poporului nostru.

Primul pas serios pentru crearea unei legături organice între băncile românești s'a făcut în 1898, când directorii băncilor noastre, la inițiativa și chemarea directorului «Albinei», *Parteni Cosma* și la cea a fostului secretar al acestei instituțiuni, *Dr. Cornel Diaconovich*, s'au întrunit la o conferență, în care s'au discutat tot felul de chestiuni de interes pentru institutele financiare. Conferența aceasta s'a ținut la Sibiu și a rămas memorabilă nu numai prin hotărârile, cari s'au adus, hotărâri, cari toate aveau în vedere consolidarea și dezvoltarea rațională a băncilor noastre, ci și, ori poate mai bine zis, îndeosebi prin faptul, că ea a fost prima întrunire de acest fel din întreaga țară. Numai după inițiativa luată de Români, au început a se gândi și celelalte neamuri conlocuitoare să se organizeze pe terenul afacerilor de bancă. Conferența dela 1898 a fost urmată de alte trei conferențe ținute la intervale potrivite de doi și respective de trei ani. Și în aceste conferențe au urmat a se discuta și a se duce în îndeplinire chestiuni de interes pentru băncile noastre. Avantagiile conferențelor erau evidente. Conducătorii băncilor noastre au învățat a se cunoaște și a se sprijini reciproc, iar în activitatea financiară de bancă s'au dus la îndeplinire lucrări, pe cari nici cei mai optimiști nu le credeau executabile la început. Imprejurarea aceasta a făcut pe mulți să se gândească că ar fi bine și folositor ca întrunirile ocazionale ale directorilor noștri de bancă să se prefacă în întruniri regulate și organizația morală, ce există până atunci, între băncile noastre, să fie schimbată într'una mai reală, pusă pe baze mai pozitive și sistematice. Astfel în conferența

dela 1905 se ivește ideea, ca delegațiunea directorilor de bancă exmisă în conferențele anterioare și în care aveau loc reprezentanții băncilor noastre mai mari, să pregătească un proiect prin care băncile românești să se organizeze în cadrele unei însoțiri, puse pe baze legale. Ideea aceasta nu a întârziat a fi realizată. În anul următor, 1906, conferenței băncilor i se prezintă prin *Ioan I. Lăpădatu* un proiect de statute, prin care se contemplant înființarea unei asociațiuni, care avea de scop în prima linie să introducă controlul obligator la băncile asociate și al doilea să studieze și să inițieze tot felul de chestiuni și acțiuni, ce ar putea fi de folos pentru viața economică și îndeosebi financiară a poporului nostru. Asociațiunea aceasta avea să primească numele de «Solidaritatea». Conferența numită a acceptat proiectul prezentat și în adunarea generală de constituire, ținută în Iulie anul următor «Solidaritatea» și-a luat ființă.

Prin înființarea «Solidarității» se începe o nouă eră pentru băncile românești. E bine să se știe, că înainte de a se înființa «Solidaritatea», la conferențele directorilor de bancă și la hotărârile lor aderau aproape toate băncile românești, ce existau pe atunci. La înființarea «Solidarității» însă n'au aderat la început decât numai vre-o 40 de bănci. Cauza eră controlul obligator, pe care l-a decretat această asociațiune a băncilor noastre pentru toate institutele, ce-i aparțineau. Și nici nu e mirare, că multe din băncile noastre nu au acceptat ideea controlului obligator, idee care nici până în ziua de astăzi nu e realizată în faptă la băncile celorlalte popoare conlocuitoare. În afară de Români, singur numai disciplinatul popor al Sașilor au mai putut duce la îndeplinire această idee. Dar băncile, cari au aderat la ideea controlului obligator și au intrat în «Solidaritatea», au fost curând urmate și de celelalte tovarășe ale lor. Lumea financiară dela noi s'a convins fără întârziere, că controlul obligator nu le poate fi decât numai spre folos și cum cinstea predomină înainte de toate la băncile românești, s'a văzut, că nu e motiv a mai persista în hotărârea ca unele din băncile noastre să rămână departe de tovarășia firească a lor, de «Solidaritatea». Astăzi «Solidaritatea» numără aproape 130 de membri, adică aproape toate băncile românești de seamă, cari în cadrele acestei reuniuni au date cadrele celei mai perfecte organizări.

Actul cel mai însemnat pe care l'a dus în îndeplinire Solidaritatea, este — cum am văzut în cele precedente — controlul obligator. Controlul acesta se exercită prin revizori experți, adică prin acei bărbați bine reputeți în tehnica și administrarea afacerilor de bancă, pe

cari îi alege, resp. îi numește adunarea generală a «Solidarității». De prezent reuniunea băncilor noastre are 16 revizori experți instituți din diferite ținuturi ale teritoriului locuit de Români. Prin acești revizori experți își exercită «Solidaritatea» controlul său obligator asupra afacerilor de bancă ale institutelor, cari îi aparțin ei. Activitatea revizorilor experți, drepturile și datorințele lor sunt fixate într'un regulament anume, elaborat în anul 1909. Despre experiențele lor revizorii experți prezintă rapoarte speciale, pe baza cărora se adună și se redactează an de an observările, ce s'au putut culege cu privire la tehnica, administrația și politica de afaceri a băncilor noastre. Rapoartele acestea dau un foarte prețios material pe care revizorii experți îl discută an de an în conferențele lor și din cari trag foloase și învățături pentru viitor. Prima conferință a revizorilor noștri experți s'a ținut în 1911 la Sibiu. Acestei conferințe i-a urmat cea din 1912 la Caransebeș și din 1913 dela Sebeșul-săsesc. Conferențele acestea ale revizorilor experți sunt întocmai ca controlul obligator — primele de acest fel introduse în patria noastră. Prin ele se desăvârșește tot mai mult instituțiunea revizorilor experți, care astăzi e recunoscută și apreciată nu numai în cercurile noastre, ci și în cercurile financiare străine din patrie și din străinătate.

Pe lângă controlul obligator și instituțiunea revizorilor experți, cari formează preocupățiunea de căpetenie a reuniunii băncilor noastre, «Solidaritatea» a căutat să execute și partea a doua a scopurilor, pentru care s'a înființat, adică să studieze și inițieze chestiuni și acțiuni de folos general economic și financiar pentru institutele asociate și poporul român. Intre aceste chestiuni cea mai însemnată de care s'a ocupat ea și pe care a dus-o la îndeplinire, este «*Banca generală de asigurare*», înființată la stăruințele ei. Cu această chestiune «Solidaritatea» s'a ocupat imediat după ce și-a luat ființă. Chestiunea a fost pusă pe tapet în urma faptului, că noi Românii de dincoace de Carpați nu am avut un institut de asigurare propriu, deși numărul și importanța noastră economică l-ar fi justificat de mult. Ca idee, chestiunea aceasta s'a discutat deja în prima conferință a directorilor băncilor noastre, ținută în 1898 în Sibiu. Delegațiunea exmisă din acea conferință a fost încredințată să studieze și să vină cu propunere relativ la această chestiune. Ideea a fost însă din cauza împrejurărilor nepriincioase abandonată. Ea a fost reluată din nou în anul 1909 și după un studiu prealabil, făcut de direcțiunea «Solidarității» și

după o pregătire temeinică de aproape doi ani a fost înfăptuită, prin fondarea și activarea «Băncii generale de asigurare».

O altă chestiune, cu care s'a ocupat timp mai îndelungat «Solidaritatea», a fost chestiunea cooperativelor sătești, care de câțiva ani preocupă în mod foarte intensiv cercurile conducătoare și publicul nostru românesc din această țară. Punctul său de vedere cu privire la această chestiune «Solidaritatea» și l-a stabilit în rapoartele direcțiunii ei, rapoarte, cari au fost date publicității. De prezent chestiunea a fost trecută la «Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român» din Sibiu. În urma acestui fapt «Solidaritatea» din a sa parte s'a decis a da Asociațiunii tot sprijinul său pentru ca chestiunea să fie rezolvată cât mai nimerit pentru împrejurările noastre.

În sfârșit a treia chestiune însemnată, cu care s'a ocupat «Solidaritatea», este ideea întocmirii unui serviciu de informațiuni și mijlociri comerciale pe seama băncilor și publicului nostru. În scopul acesta s'a hotărât înființarea unui birou special, care să se ocupe cu darea de informațiuni comerciale și cu mijlocirea de afaceri. Biroul acesta urmează a se activa în timpul cel mai apropiat.

Dacă vom considera greutatea începutului cu care se întâlnește orice instituțiune nouă și cu care natural s'a întâlnit și «Solidaritatea», și dacă vom considera, că ea este o instituțiune, care dispune de mijloace foarte modeste (întregul ei budget este cca 3,000 cor. anual) așa credem, că nimeni nu poate avea cuvânt a nu fi mulțumit cu rezultatele dobândite până acum. Sunt rezultate pozitive, pe cari nu numai noi le vedem și simțim zilnic, ci chiar și cercurile financiare străine. Natural, faptul acesta nu va face pe nimenea să se încreadă în rezultatele obținute și nu va moleși puterile noastre. Din contră suntem prea convinși că în organizația băncilor noastre mai este mult, foarte mult de făcut și că «Solidaritatea» mai are destule chestiuni de rezolvit în interesul vieții economice a poporului nostru. Tocmai de aceea ne place să credem, că trecută preste greutatea începutului și recunoscută din toate părțile ca o instituțiune deplin justificată pentru scopurile, ce le are în vedere, «Solidaritatea» își va continua mai intensiv și mai sistematic ca până acum chemarea frumoasă la care s'a angajat.

„VICTORIA“.

În numărul trecut al revistei noastre am aprețiat pe larg bilanțul primului nostru institut de credit și economii «Albina». Azi ne face plăcere a ne ocupa la acest loc de bilanțul «Victoriei», puternicul institut românesc dela Arad.

Ca întotdeauna până acum, așa și de data aceasta, bilanțul «Victoriei» se prezintă în cele mai bune condițiuni. Prin forța considerabilă ce o acumulează în sine, acest bilanț pare că vrea să dovedească și mai mult capabilitatea de rezistență și expansiune a puternicului nostru institut dela Arad, care și-a eluat un loc de frunte chiar și între băncile străine cu adevărat capitaliste, de pe piața acestui oraș.

Bilanțul «Victoriei» de pe anul trecut are în măsură și mai pronunțată semnele distincte, cari o au ridicat în fața lumii române și străine. El se caracterizează prin mobilitatea cea mare a activelor sale, din cari mai bine de 80% sunt pretensiuni ușor de realizat. Între acestea însă se ridică foarte mult banii gata, bonurile la bănci și efectele publice lombardabile, toate în valoare de aproape 1.5 milioane, pe cari «Victoria» în tot momentul le poate preface în numărar. Prin mobilitatea ei, ajunsă cunoscută în cercurile cele mai largi, a isbutit să aibă încrederea capitaliștilor și poporului, care i-au încredințat spre păstrare și fructificare depuneri de aproape 13.6 milioane, depuneri cari cu tot anul greu de criză financiară, nu i s'au redus față de trecut, după cum s'a întâmplat aceasta la mai toate băncile mari. Nu i s'au redus nici celelalte poziții din bilanț, cu excepțiunea Reescontului. Dar reducerea acestui ram de afaceri pasiv e tocmai o dovadă a puterii «Victoriei». E un semn bun când o bancă așa mare pe care se razimă atâtea și atâtea cereri, în timpuri grele ca cele din anul trecut, își reduce reescontul.

Momentul cel mai impunător pentru bilanțul «Victoriei» îl formează însă rezervele ei arătate și latente. La un capital societar de 2.5 milioane, rezervele ei, cu dotația din anul cu-

rent, vor trece peste 2.2 mil., adică vor fi cam 90% a capitalului societar. Rezerve latente încă are în măsură foarte considerabilă. Reiese aceasta pe de o parte din faptul că a amortizat diferențe de curs la efecte de peste 30 mii cor. fără să-și altereze fondurile de rezervă și pe de altă parte din proporția între interesele transitoare, cari au crescut în mod însemnat în favorul institutului. Astfel interesele transitoare active, pentru împrumuturi de peste 22 mil. sunt luate cu suma de abiă Cor. 14,000; iar cele transitoare passive cu Cor. 307,000, adică cu un plus de Cor. 54,000 față de anul precedent. Profitul curat realizat este de Cor. 483,000, un profit care stă în dreaptă proporție față cu capitalele proprii și cu învârtirea cea mare în capitaluri străine, ce o face «Victoria».

Conform informațiilor ce le avem, «Victoria» va urca dividendă dela 10% la 11%. După noi acesta e un act bine calcat și de o dreaptă considerație față de acționarii acestui fruntaș institut, cari totdeauna, de câteori au fost chemați, au dat cel mai larg și mai sincer sprijin societății lor. N'avem decât să ne gândim la emisiunile de acții ale «Victoriei», cari toate s'au făcut cu agio însemnat pentru acționari. Prin urcarea dividendei, «Victoria» răsplătește în mod demn jertfa acționarilor ei. Și o și poate face fără greutate. Prin mica urcare de dividendă, proporția de dezvoltare a fondurilor de rezervă ale «Victoriei», pe cari le-a menajat cu adevărata jaluzie, nu se alterează. Institutul va continua a crește și a se dezvolta ca și până acuma.

Paralel cu urcarea dividendei, «Victoria» nu-și uită nici de publicul mare românesc și de instituțiile acestuia. Fără publicitate deosebită, ea a dat — după informațiile sigure ce le avem — pentru scopuri culturale românești în anul acesta frumoasa sumă de Cor. 50,000. În cea mai mare parte a dat pentru scopuri școlare, ceea ce e o dovadă de justă aprețiere a situației noastre de azi. Fie ca această însemnată jertfă pentru luminarea minților să i se răsplătească prin succese tot mai mari în scopurile nobile ce le urmărește.

La chestiunea edificării școlii comerciale din Brașov.

Publicului nostru românesc de aici îi este destul de bine cunoscută chestiunea zidirii unui nou edificiu pe seama școlii comerciale superioare române din Brașov, singura școală de acest fel, pe care o avem noi Românii de dincoace de Carpați. Suntem siguri, că ne este așa de bine cunoscută, încât nu credem să existe azi Român intelectual, care urmărind chestiunile noastre de ordin public, să nu aibă cunoștință de acțiunea frumoasă și înălțătoare, pornită de «Solidaritatea», asociațiunea băncilor noastre și de direcțiunea școlii numite mai sus, în scop de a aduna mijloacele necesare pentru zidirea unui nou edificiu școlar, un edificiu corăspunsător și demn de un popor conștiu, că viitorul lui rezidă în puterea sa economică. Și nu credem să existe suflet cinstit românesc, care să nu se bucure în modul cel mai sincer, văzând cum băncile noastre, mari și mici, împreună cu profesorii și absolvenții școlii noastre comerciale se grăbesc cu obolul lor să adune cât mai curând suma de bani, de care e nevoie la zidirea noului edificiu.

Acțiunea pentru adunarea mijloacelor necesare în scopul zidirii s'a pornit din convingere curată și din insufletire sinceră. Ea e susținută cu energie de ceice au luat-o asupra lor. Zi de zi vedem, cum instituțiunile noastre financiare se grăbesc să dea tot ajutorul, pe care îl pot da. Tot asemenea vedem și pe absolvenții școlii venind cu jertfa lor. Intre astfel de împrejurări avem cele mai bune speranțe, că acțiunea se va sfârși cu rezultatele așteptate. Suntem atât de siguri, că rezultatele vor fi satisfăcătoare încât am putea să așteptăm liniștiți și să nu mai zicem nici un cuvânt în această chestiune. Dacă cu toate acestea ne ocupăm azi din nou de afacerea edificiului școlii noastre comerciale din Brașov, o facem în prima linie ca un tribut de recunoștință pentru ceice și-au dat și-și vor da contribuiriile lor la adunarea banilor necesari în scopul zidirii și în al doilea rând o facem pentru a aduna la un loc toate actele mai însemnate, ivite în jurul acestei acțiuni, acte cu care voim să informăm și pe ceice stau mai departe de cercul intereselor și preocupărilor noastre nemijlocite, dar cari în cazul dat, suntem siguri, că doresc să conlucre cu noi cei rămași să ne ocupăm și să ducem la îndeplinire această însemnată chestiune.

La toată întâmplarea este un augur bun și plin de cele mai ademenitoare speranțe, că inițiativa luată de «Solidaritatea», asociațiunea băncilor noastre, pentru a aduna, resp. a mijloci sumele necesare în scopul zidirii noului edificiu școlar, este a se mulțămî Domnului Vasile Stroescu, boierul basarabean cu inima și înțelegerea rară față de necesitățile noastre culturale și bărbatul, care an de an jertfește sute de mii, pentru propășirea culturală și economică a noastră, a Românilor din această țară. Atât de mult prețuim această inițiativă, încât cutezăm a zice, că, dacă ea n'ar fi venit dela acest mare binefăcător al neamului nostru, chestiunea edificiului școlii comerciale din Brașov nu s'ar fi putut rezolvi așa de curând și așa de bine. Starea școlii comerciale din Brașov și lipsa mijloacelor ei de învățământ sunt cunoscute de ani de zile, de aproape toți bărbații noștri de influință și autoritate. Cei chemați s'au preocupat neconținut de această afacere și au căutat mereu să afle modalități pentru a putea zidi un edificiu corăspunsător, mai cu seamă că edificiul actual eră amenințat cu închidere din partea organelor statului. Nu s'a putut face însă aproape nimic, deoarece s'au lovit totdeauna de stavilele cele mai grele, de lipsa mijloacelor bănești. Pretutindenea, pe unde s'au adresat au găsit sau uși închise, sau, în cazul cel mai bun, cuvinte de compătimire.

În anul trecut însă directorul și profesorii școlii comerciale s'au hotărît să mai facă o încercare și printr'o scrisoare, adresată Domnului Director al «Albinei» și președinte al «Solidarității», Parteniu Cosma, au arătat starea de plâns și insuportabilă, în care se găsește edificiul școlar și i-au cerut să intervină la Domnul Vasile Stroescu, să li se dea și lor un ajutor pentru zidirea unui nou edificiu școlar, așa precum marele Mecenat a fost dat pentru zidirea școlii superioare de fete din Arad și pentru gimnaziul românesc din Brad. Domnul Director Cosma și-a ținut de datorință a recomanda Domnului Stroescu cu toată căldura cererea directorului și profesorilor școlii comerciale din Brașov. Răspunsul n'a întârziat. În o scrisoare a sa, adresată Domnului Director Cosma, Domnul Stroescu constată, că chestiunea școlii comerciale din Brașov este o chestiune a întregului neam românesc din Ungaria și-și exprimă dorința ca «Solidaritatea» să ia inițiativa, să adune mai întâiu dela băncile noastre și dela alți înțelegători ai necesităților economice ale neamului nostru măcar o parte

din sumele, ce le reclamă zidirea noului edificiu școlar, și asigură, că la urmă va pune și dânsul umărul, ca să se urnească din loc această mare greutate. Roagă pe Domnul director Cosma să-l aibă în rezervă; însă singur — zice — nu se bizuie să urnească așa o mare greutate și nici nu se cade. Această scrisoare plină de cele mai nobile sentimente a Domnului Stroescu a avut efect. Domnul Director Cosma a hotărât să prezinte cauza direcțiunii «Solidarității» și să se facă propunere în sensul dorințelor Domnului Stroescu. În ședința plenară a direcțiunii «Solidarității» dela 30 Novembre anul trecut secretarul «Solidarității», Dl Ioan I. Lăpedatu, prezintă următorul raport:

Onorată Direcțiune!

Credem că fiecare dintre D-Voastră îi este cunoscută starea umilitoare, în care se află de prezent edificiul școlii noastre comerciale române din Brașov. Unii ați avut prilej să Vă convingeți cu proprii D-Voastră ochi că acest edificiu — față de pretenșiunile și mijloacele moderne ale învățământului comercial — este adeseori o piedecă directă întru promovarea instrucției elevilor. Am ajuns până acolo cu edificiul școlii noastre comerciale din Brașov, încât azi este — pot spune cu siguranță — unul dintre cele mai necorăspunșătoare din întreaga țară, amenințat cu închidere din partea organelor statului.

Conducătorii și administratorii școlii: directorul, profesorii, și eforia școlară s'au preocupat aproape neconștient de chestiunea zidirii unui nou edificiu, dar s'au lovit totdeauna de lipsa de mijloace materiale. Cererile acestei școlii, făcute la guvernul țării în scop de a fi împărțită de un ajutor oarecare pentru cheltuielile de zidire, cereri susținute și de Consistorul arhidiecezan din Sibiu, au rămas fără rezultat și tot ce s'a putut ajunge până acum este un ajutor de Cor. 15.000 — votat de orașul Brașov. — Incolo nimic!

Între astfel de împrejurări, directorul în conștălegere cu profesorii școlii au adresat la 16 Octomv. a. c., o rugare către dl Parteniu Cosma, ca director al Albinei și președinte al «Solidarității» să caute vre-un mijloc potrivit pentru a se face posibil financierea zidirii. Această cerere — prin intermedierea dlui director Cosma — a ajuns și în mâinile dlui Vasile Stroescu, care prin o scrisoare din 21 Noemvre a. c. e de părere, că chestiunea zidirii școlii comerciale din Brașov, este chestiunea întregului neam românesc din Ungaria și că ea trebuie luată în mână și rezolvită prin «Solidaritatea». Marele Mecenas ne asigură, că putem conta la ajutorul său și ne zice: «să-l avem oricând în rezervă», dar, continuă dânsul: «singur nu se bizuie să urnească o greutate așa mare și nici nu se cade.»

E prea adevărat, Onorată Direcțiune, că nu se cade, ba nici nu e ertat a ne gândi să cerem tot dela un singur om. Băncile noastre și publicul mare grupat în jurul lor, au să-și facă în prima linie — pe cât vor putea — datorința, căci ar fi o veșnică rușine, ca singura noastră școală comercială pentru învățătura economică să sucumbe în greutate, pe cari n'are cum le învinge. De aceea trebuie să urmărim îndemnul dlui Stroescu și să luăm noi «Solidaritatea» chestia în mână, căutând căi și mijloace pentru a o duce la bun sfârșit.

Înainte însă de a Vă prezenta o propunere cu privire la acest obiect, permiteți-mi să dau cetire scrisorilor, de cari am făcut amintire în cele precedente.

Cum vedeți directorul școlii s'ar mulțumi, dacă zidirea s'ar finanța mijlocindu-se un împrumut de Cor. 260.000 hipotecar, cu anuități, pe cari speră să-l poată replăti din eventualul câștig al internatului de elevi și din taxa edilă, ce o ar plăti aceștia. Oricât de optimiști am fi cu privire la aceste izvoare de venit, cred, că — în propriul interes al școlii — nu ne este ertat a admite asupra ei o sarcină atât de mare ca suma menționată mai sus. Trebuie să căutăm, ca o bună parte a acestei sume să o procurăm pe calea ofertelor benevole și numai ce nu s'ar ajunge — în caz extrem — să se mijlocească ca împrumut. Și noi credem, că dacă băncile noastre s'ar obligă să contribuie cu sume potrivite spre acest scop, pe cari să le plătească în rate de 3—5 ani și dacă ar face asemenea și bărbați cu dare de mână ai noștri, s'ar putea aduna o sumă frumoasă, cu care să se poată începe zidirea. E prea de timpuriu să indicăm modalitățile și sumele cu cari s'ar putea contribui; sperăm însă, că tractată chestiunea cu energie, rezultatele bune nu vor întârzi a se arăta.

Intrucât Onorata Direcțiune ar fi de acord cu vederile exprimate în cele precedente, ași fi de părere:

1. Să enunțăm, că «Solidaritatea» se angajează să deie tot concursul său pentru adunarea, respective mijlocirea sumelor, cari sunt de lipsă pentru zidirea școlii comerciale din Brașov și

2. Biroul «Solidarității»: președintele, secretarul și casarul se autorizează, ca în conștălegere cu factorii competenți ai școlii comerciale din Brașov, — să facă tot ce vor afla de bine pentru îndeplinirea angajamentului luat de însoțire.

Expunerile lapidare ale raportului au avut o înrăurință hotăritoare asupra membrilor direcțiunii «Solidarității». Propunerile făcute au fost primite fără discuție și biroul a fost încredințat să facă pași urgenți pentru executarea lor. Biroul, în prima linie, s'a pus în conștălegere cu direcțiunea școlii comerciale din Brașov și a stabilit că adresa către bănci să emaneze dela «Solidaritatea», iar una către foștii elevi, absolvenții de pretutindenea ai școlii, dela conducerea ei. Totodată biroul «Solidarității» a stabilit și sumele, cari urmau să fie cerute dela singuraticile bănci, ca ajutor pentru zidirea școlii comerciale. Asupra tuturor băncilor noastre — amăsurat mijloacelor de cari dispun ele — s'a făcut «un arunc» de peste 100,000 — (una sută de mii de coroane). Apelul biroului «Solidarității» este următorul:

Onorabilă Direcțiune!

Dupăcum desigur Vă este cunoscut direcțiunea «Solidarității», în ședința sa plenară, dela 30 Noemvrie a. tr. s'a ocupat și cu chestiunea unui ajutor din partea băncilor românești pe seama școlii comerciale române din Brașov, în scop ca aceasta să-și poată zidi un edificiu școlar nou, corăspunșător trebuințelor ei actuale și cererilor moderne ale învățământului comercial.

Motivele, cari ni-au îndemnat să ne ocupăm cu aceasta chestiune sunt multe și demne de considerat.

În prima linie e faptul, prea bine cunoscut, că edificiul actual al școlii comerciale din Brașov, —

singura școală românească de științe economice și financiare din întreaga țară — este absolut necorăspunșător, insuficient și chiar nesănătos, amenințat cu închidere din partea autorităților statului. Este o veche casă de chirie cu câteva căi scunde, mici și întunecoase, cari în afară de clasele elevilor, îndesați peste măsură, și o modestă cancelarie pentru profesori și directorul școlii, nu mai poate adăposti absolut nimic, deși o școală comercială trebuie să aibă laboratorii, muzee, sale pentru exerciții practice, biblioteci etc.

În rândul al doilea este indemnul primit dela generosul Domn Vasile Stroescu, care — în urma unei cereri, ce i-a adresat președintele direcțiunii noastre — încă a pus în vedere ajutorul său, însă crede — și desigur cu drept — ca sarcina să nu se lase pe umerii unui singur om, ci să-și facă datoria și alții și în special băncile românești, iar dânsul să fie lasat la urmă.

Al treilea este conștiința, că de fapt băncile noastre au datoria morală indiscutabilă să deie mână de ajutor școlii lor, acelei școlii, care le-a crescut și le va crește forțele intelectuale necesare la progresul financiar al neamului nostru.

Aceste și alte motive pe care ușor le puteți gândi, ne-au îndemnat să decidem și să ne angajăm a mijloci dela băncile noastre ajutoare potrivite în scopul zidirii noului edificiu pe seama școlii noastre comerciale superioare din Brașov.

Pentru a se zidi încă un edificiu corăspunșător, care să poată cuprinde, pe lângă salele de învățământ ale elevilor, laboratorii, muzee, sale de exerciții practice, biblioteci etc. și pe lângă acestea și apartamente speciale pentru un internat și pentru un curs comercial pentru fetele române, cari an de an vin tot mai mult să se cualifice în învățământul comercial, va fi necesitate de o sumă de circa 260.000 de cor. La aceasta sumă — pe care susținătorii actuali ai școlii noastre comerciale n'au cum o procură — băncilor noastre li-se impune datoria să contribuie cu cât vor putea mai mult.

Știm noi bine, că cererile de ajutoare sunt foarte multe și greu de satisfăcut. Cu toate acestea cauza pentru care apelăm astăzi la marinimozitatea Onor. Dv. institut este nu numai o cauză mare, ci totodată și o chestie de onoare pentru băncile noastre și de aceea se cuvine să i se deie întâietate. Și dacă fiecare din băncile noastre ar contribui numai cu 1% din profitul lor anual, în decurs de trei ani consecutivi, s'ar putea aduna o sumă foarte frumoasă, care, deși n'ar acoperi nici jumătate suma necesară de zidire, ar fi totuși un mare ajutor și un titlu de vecinică recunoștință față de cei-ce o vor donă.

Siguri, că Dvoastră veți aștepta după cuviință cererea noastră, Vă rugăm să contribuiți cu o sumă corăspunșătoare, care după judecata noastră, ar trebui să fie circa cor. Această sumă, pe care o puteți plăti în decurs de 3 sau cel mult 5 ani în rate corăspunșătoare, desigur nu vă va face greutate și de aceea sperăm că o veți vota cu plăcere și însuflețire. Despre suma acordată veți binevoi a ne da declarația anexată, în a cărei așteptare mulțumindu-Vă frățește semnăm,

cu toată stima

Parteniu Cosma m. p., Ioan I. Lăpedatu m. p.,
președinte. secretar.

Apelul adresat de direcțiunea școlii comerciale din Brașov cuprinde următoarele:

Școala comercială superioară gr.-or. română din Brașov, mama D-voastră sufletească, care v'a adăpostit sub aripile ei și v'a trimis în lume înzestrat cu arme biruitoare în lupta pentru existență, se găsește în mare strâmtoare. Din lipsa unui local corăspunșător și a colecțiilor și laboratoarelor necesare, ea este amenințată cu închidere. D-voastră puteți mai bine aprecia, ce pierdere însemnată ar fi aceasta pentru neamul nostru românesc din Ungaria, care nu mai posedă alte școli de asemenea natură.

În această mare primejdie, mama își ia voie să apeleze la fiii ei sufletești, să-i sară în ajutor. Fărurile școlare neavând fondurile necesare, «Solidaritatea» din Sibiu a decis a înlesni financiare a zidirei unui nou edificiu școlar, ale cărui cheltuieli de aproximativ 260.000 coroane să se acopere din contribuiri benevole dela Băncile românești, dela Societăți și particulari marinimoși, dar mai ales și dela foștii elevi ai școlii, cari au cea mai sfântă datorie morală de împlinit față de dânsa.

Drept aceea ne luăm voie a vă ruga, ca drept recunoștință față de această școală să binevoiți a contribui la zidire cu o sumă potrivită pozițiunii D-v., subscriind declarațiunea alăturată, iar suma a o trimite după dorință la timpul său (cel mult în 3 ani) subsemnatei direcțiuni, de unde veți primi chitanță în regulă. Un mare serviciu ați face, dacă ne-ați aduna asemenea contribuiri și din cercurile D-voastră de cunoștințe.

Nădăjduim, că nu ne vom înșelă în așteptările noastre juste și vom primi un răspuns cât mai favorabil și vă rugăm să primiți asigurarea recunoștinței noastre.

Brașov, din conferința ținută la 11 Decemv. v. 1913.

Arseniu Vlaicu,
director.

Chemarea «Solidarității» către băncile românești și a direcțiunii școlii comerciale către foștii săi elevi, n'au răsunit în pustiu. Băncile noastre în frunte cu «Albina», care singură a oferit considerabila sumă de Cor. 20,000 — și urmată de «Victoria», de asemenea cu o contribuție frumoasă, s'au grăbit să răspundă chemării ce li s'a făcut. Rând pe rând, una câte una și-au anunțat obolul lor. Aproape toate au acceptat suma cu care au fost taxate, ba unele dintre ele — spre laudă fie zis — au oferit mai mult decât li s'a cerut. Foarte puține sunt acelea cari n'au putut da suma fixată de biroul «Solidarității». La toate acestea s'au aflat motive demne de considerat. Aproape fiecare dintre ele trebuesc să deie pentru școlile din comunele lor, ajunse în cea mai mare strâmtoare. Când publicăm aceste șire avem deja următoarele contribuiri dela bănci:

«Albina», Sibiu	K 20,000.—
«Victoria», Arad	„ 5,000.—
«Furnica», Făgăraș	„ 1,800.—
«Crișana», Brad	„ 1,800.—
«Cassa de păstrare», Săliște	„ 1,500.—
«Murășiana», Reghin	„ 1,500.—
«Patria», Blaj	„ 1,500.—
«Vatra», Cluj	„ 1,500.—

«Sentinela», Satul-nou	K 1,200.—	«Orientul», Dobra	K 140.—
«Oraviciana», Oravița	„ 1,000.—	«Speranța», Borgo-Prund	„ 120.—
«Corvineana», Hunedoara	„ 1,000.—	«Buciumana», Bucium	„ 100.—
«Poporul», Săliște	„ 1,000.—	«Codru», Lupșa	„ 100.—
«Brașoveana», Brașov	„ 1,000.—	«Varadiana», Varadia	„ 100.—
«Șercăiana», Șercaia	„ 1,000.—	«Zorile», Mărgan	„ 100.—
«Cassa de păstrare», Mercurea	„ 1,000.—	Total	K 66,240.—
«Hațiegana», Hațieg	„ 1,000.—		
«Lumina», Sibiu	„ 1,000.—		
«Cassa de păstrare», Mercurea	„ 1,000.—		
«Lipovana», Lipova	„ 1,000.—		
«Doina», Câmpeni	„ 1,000.—		
«Coroana», Bistrița	„ 900.—		
«Cassa de păstrare», Sasca	„ 900.—		
«Silvania», Șimleu	„ 900.—		
«Selegiana», Jibou	„ 900.—		
«Iulia», Alba-Iulia	„ 750.—		
«Auraria», Abrud	„ 750.—		
«Sătmăreana», Seini	„ 750.—		
«Agricola», Sebeșul-săsesc	„ 600.—		
«Banca poporală», Dej	„ 600.—		
«Câmpiana», Mociu	„ 600.—		
«Nădlăcana», Nădlac	„ 600.—		
«Agricola», Hunedoara	„ 600.—		
«Banca poporală», Caransebeș	„ 600.—		
«Mercur», Năsăud	„ 500.—		
«Târnăveana», Sighișoara	„ 500.—		
«Ajutorul», Șeica-mare	„ 500.—		
«Grănițerul»,	„ 500.—		
«Voileana», Voila	„ 500.—		
«Cordiana», Fofeldea	„ 450.—		
«Olteana», Viștea-de-jos	„ 450.—		
«Codreana», Băsești	„ 450.—		
«Drăganul», Beiuș	„ 300.—		
«Porumbăceana», Porumbac	„ 300.—		
«Țibleșana», Reteag	„ 300.—		
«Zlăgneana», Zlagna	„ 300.—		
«Venețiana», Veneția	„ 300.—		
«Avrigeana», Avrig	„ 300.—		
«Izvorul», Ighiu	„ 300.—		
«Vulturul», Tășnad	„ 300.—		
«Riureana», Mănăștur	„ 300.—		
«Cetatea», Cohalm	„ 250.—		
«Concordia», Gherla	„ 200.—		
«Viitorul», Ocna	„ 200.—		
«Isvorul», Sebeș	„ 200.—		
«Zărândeana», Băița	„ 200.—		
«Viitorul», Ocna	„ 200.—		
«Frăția», Agnita	„ 180.—		
«Strugurul», Pianul-de-sus	„ 150.—		
«Dunăreana», Cubin	„ 150.—		
«Orientul», H. Dobra	„ 150.—		
«Banca Poporală», Birchiș	„ 150.—		
«Inst. credit», Mehadia	„ 150.—		
«Berzava», Reșița	„ 150.—		
«Berzovia», Jidovin	„ 150.—		
«Bănățana», Bucoveț	„ 150.—		
«Negoiul», Porumbacul-sup.	„ 150.—		
		Arseniu Vlaicu, director, Brașov	K 500.—
		Andrieu Bârseanu, profesor, Brașov	„ 500.—
		Ioan Socaciu, profesor, Brașov	„ 500.—
		Ioan C. Panțu, profesor, Brașov	„ 500.—
		Ioan Pricu, profesor, Brașov	„ 500.—
		Dr. Ioan Baci, profesor, Brașov	„ 200.—
		Otto Schiel, fabricant, Bușteni	„ 1000.—
		Anton Mânzatu, procurist, București	„ 1000.—
		Lazăr Theodor, secr. Cam. de com., Botoșani	„ 750.—
		Gh. Fugaciu, cont. «Câmpina», Sinaia	„ 500.—
		Const. Popp, șef de lichid. «Albina», Sibiu	„ 500.—
		Vasile Gămulea, funcț. pens., Albina, Sibiu	„ 400.—
		Aurel Lupșian, dir. de bancă, Giurgiu	„ 400.—
		Nicolau Munthiu, secretar de bancă, Șimleu	„ 360.—
		Gheorghe Popica, contabil, Bușteni	„ 350.—
		Iosif Oncioiu, șef-contab., Albina, Brașov	„ 300.—
		Sandu Bucurenciu, funcț. de bancă, Brăila	„ 300.—
		Ioan Petcu, fabricant, Brașov	„ 300.—
		Traian Andreica, cont., «Doina», Câmpeni	„ 300.—
		Dumitru D. Hanciu, com., Turnu-Măgurele	„ 300.—
		Constantin Bozdog, contabil, Hunedoara	„ 300.—
		Afilon Popoviciu, cont. Bragadiru, București	„ 300.—

Aceste sunt contribuiriile anunțate până astăzi. Mai avem însă să primim răspuns încă de la multe bănci, despre care n'avem motive a ne îndoii, că nu vor contribui în măsura tovarășelor lor. Credem sus și tare că suma de cel puțin una sută de mii de coroane se va aduna numai de la bănci. Va fi un caz fără precedent acesta, merit să stoarcă admirarea ori căruia om de bine.

Alături de contribuiriile băncilor noastre sunt vrednice de remarcat și contribuiriile profesorilor școlii și ale foștilor elevi, absolvenții de pe vremuri ai școlii comerciale din Brașov. Până astăzi au intrat contribuiri frumoase. Ne place a crede — cunoscând sentimentele foștilor elevi, azi bărbați cu frumoase și însemnate situațiuni — că aceste contribuiri se vor augmenta și vor ajunge o sumă, de care până acum nu au făcut mărturie absolvenții nici unei școli românești, ba poate nici chiar străine. Și nu fără temei. Între absolvenții acestei școli întâlnim oameni de cele mai nobile sentimente. Între ei întâlnim profesori, înalți funcționari de stat și privați, directori de întreprinderi, ba chiar și bărbați cu însemnate roluri în viața de stat. Când toți aceștia își vor face datoria față de școala, care i-a făcut oameni, lumea va trebui să rămână surprinsă de capabilitatea lor de jertfă. Până astăzi s'au făcut următoarele contribuiri din partea profesorilor și a foștilor elevi:

Arseniu Vlaicu, director, Brașov	K 500.—
Andrieu Bârseanu, profesor, Brașov	„ 500.—
Ioan Socaciu, profesor, Brașov	„ 500.—
Ioan C. Panțu, profesor, Brașov	„ 500.—
Ioan Pricu, profesor, Brașov	„ 500.—
Dr. Ioan Baci, profesor, Brașov	„ 200.—
Otto Schiel, fabricant, Bușteni	„ 1000.—
Anton Mânzatu, procurist, București	„ 1000.—
Lazăr Theodor, secr. Cam. de com., Botoșani	„ 750.—
Gh. Fugaciu, cont. «Câmpina», Sinaia	„ 500.—
Const. Popp, șef de lichid. «Albina», Sibiu	„ 500.—
Vasile Gămulea, funcț. pens., Albina, Sibiu	„ 400.—
Aurel Lupșian, dir. de bancă, Giurgiu	„ 400.—
Nicolau Munthiu, secretar de bancă, Șimleu	„ 360.—
Gheorghe Popica, contabil, Bușteni	„ 350.—
Iosif Oncioiu, șef-contab., Albina, Brașov	„ 300.—
Sandu Bucurenciu, funcț. de bancă, Brăila	„ 300.—
Ioan Petcu, fabricant, Brașov	„ 300.—
Traian Andreica, cont., «Doina», Câmpeni	„ 300.—
Dumitru D. Hanciu, com., Turnu-Măgurele	„ 300.—
Constantin Bozdog, contabil, Hunedoara	„ 300.—
Afilon Popoviciu, cont. Bragadiru, București	„ 300.—

Virg. V. Bontescu, s.-dir. «Ustredna» B.-pesta	K 300.—	Romul Verișan, șef-contabil, Sighișoara	K 50.—
Grig. Domilescu, dirigent «Roșiori-de-vede»	„ 300.—	Ioan Ghișa, șef-contabil, Brad	„ 50.—
Ioan Vătășan, ins. gen., «Albina», Sibiiu	„ 300.—	Gheorghe Vas, prim-contabil, Voila	„ 30.—
Gheorghe Ciupală, fabr. de postav, Brebu	„ 300.—		Total: K 20,830.—
Florea Căpățână, funcț., «Albina», Sibiiu	„ 300.—		
Constantin Manciu, comerciant, Cămpina	„ 300.—		
Ioan Rebeaga, cassar, «Albina», Sibiiu	„ 250.—		
Octavian Neagoș, cassar «Lumina», Sibiiu	„ 250.—		
Andrei Gușu, funcț., «Albina», Sibiiu	„ 250.—		
Dumitru Stinghe, funcț., «Albina», Sibiiu	„ 250.—		
Ștefan Peneșiu, șef de birou, Buteni	„ 200.—		
Ioan Budiu, director, Hațeg	„ 200.—		
Petru Dancășiu, funcț. de poștă, Budapesta	„ 200.—		
Ioan Rusu, «Banca Națională», Tulcea	„ 200.—		
Gheorghe Popoviciu, fabricant, Ploești	„ 200.—		
Aurel Chicomban, contabil, Sinaia	„ 200.—		
Vasile Preșmerean, contabil, Sinaia	„ 200.—		
Ghr. Nemăciucă, cont. «Brag.», București	„ 200.—		
Theodor Nicolau, comisionar, București	„ 200.—		
Aurel Pop, funcț. «Albina», Sibiiu	„ 200.—		
Petru Manole, funcț. «Biroul de inf.», Sibiiu	„ 200.—		
Octavian Fulea, șef-cont., «Lumina», Sibiiu	„ 200.—		
Dumitru D. Simian, student, București	„ 200.—		
Traian Voina, funcționar, București	„ 200.—		
Romulus Dogariu, secretar, Brașov	„ 150.—		
Eugen Vancu, dirigent, Marosvásárhely	„ 150.—		
Emil A. Chiffa, șef-contabil, Bistrița	„ 150.—		
Dumitru G. Gall, f. «Albina», Elisabetopole	„ 150.—		
Alexe Odor, funcț., «Albina», Sibiiu	„ 150.—		
Dan Voina, funcț., «Banca gen. de asig.»	„ 150.—		
Anghel Bena, funcț., «Albina», Sibiiu	„ 150.—		
Theodor Cristian, funcț. de bancă, Azuga	„ 150.—		
Gheorghe Baboe, func., «Albina», Brașov	„ 100.—		
Samoil Urian, funcționar de bancă, Jibou	„ 150.—		
Gheorghe Bașca, cassier, Seini	„ 120.—		
Enea Hocman, funcț., «Albina», Sibiiu	„ 120.—		
Ioan Meșotă, funcționar de bancă, R.-Vâlcea	„ 120.—		
Gheorghe Pașca, funcț. de bancă R.-Vâlcea	„ 120.—		
Tit L. Langa, contabil, Șercaia	„ 120.—		
Panteleimon Dobreă, voluntar, Riva	„ 120.—		
Theodor Rhein, director, Brașov	„ 100.—		
Richard Scheeser, funcționar, Brașov	„ 100.—		
Petru de Petric, funcț. comitatens, Săcele	„ 100.—		
Ilie Radu, contabil, Sigetul Marmației	„ 100.—		
Emil Lupea, cond. de filială, Vințul-de-jos	„ 100.—		
Ioan Răduțescu, șef-contabil, Sasca	„ 100.—		
Ioan Iosif, director, Cohalm	„ 100.—		
Eugen Bârsean, funcț. de asig., Brașov	„ 100.—		
Nicolae Oprișiu, contabil, Bistrița	„ 100.—		
Enea Medean, contabil, Sebeș	„ 100.—		
Cornel Lazar, diacon, Arad	„ 100.—		
Coman Toader, proprietar, Călăraș	„ 100.—		
Niculae Plotogea, contabil, Azuga	„ 100.—		
Andrei Fătuleț, comerciant, Ploești	„ 100.—		
Tiberiu O. Babeșiu, funcț. de asigurare Sibiiu	„ 100.—		
Gheorghe Vintilă, funcționar, Sinaia	„ 100.—		
I. Checicheș, contab., Buciumla «Detunata»	„ 100.—		
Titu Aurel Grecianu, contabil, București	„ 100.—		
Vicent, Dâmboiu, cont., Bragadiru, București	„ 100.—		
Vasile Bertianu, „ „ „ „	„ 100.—		
Coriolan Miron, „ „ „ „	„ 100.—		
Vasile Ciocoiu, „ „ „ „	„ 100.—		
Vasile V. Voina „ Azuga	„ 100.—		
Gavril Crișan, funcț. de bancă, Ighiu	„ 100.—		
Romul Dâmboiu, funcț. de bancă, Uioară	„ 100.—		
I. Brut Păcurariu, funcț. de bancă, Arad	„ 100.—		
Vasile Iordache, secretar protopesc, Brașov	„ 80.—		
Dumitru Voina, student, Zürich	„ 80.—		
Ilie Mafteiu, funcționar de bancă, Paloș	„ 60.—		

Pe lângă bănci, profesorii și absolvenții școlii comerciale s'au mai făcut și alte contribuiri. Abstracție făcând dela contribuirea orașului Brașov, de care se face amintire și în raportul secretarului «Solidarității», publicat mai sus, s'au mai găsit unii oameni înțelegători, cari fără să fie direct solicitați s'au grăbit să-și anunțe obolul lor. Astfel au contribuit:

«Banca Românească», București	K 1,000.—
Corpul profesoral dela gimnaziul și școala reală din Brașov	„ 1,000.—
Corpul învățătoresc, Brașov	„ 300.—
Victor Muntean, șef-cont., «Patria», Blaj	„ 150.—
C. Focșăneanu, șef de gară, T.-frumos	„ 20.—
Total	K 2,470.—

Total s'a contribuit până azi:

dela bănci	K 66,240.—
dela profesori și absolv. școlii com.	„ 20,830.—
dela diverși	„ 2,470.—

La un loc K 89,540.—

Dar ce sunt încă aceste contribuiri pe lângă suma de Cor. 260,000 de care e necesitate la zidirea noului edificiu, care după planul de zidire va cuprinde:

8 sale de prelegeri pentru băieți pe seama a 45 de elevi, — 2 sale de prelegeri pentru fete pe seama a 45 de eleve. — 1 sală mare festivă. — 1 muzeu fizic. — 1 muzeu merceologic. — 1 muzeu chimic. — 1 laborator chimic pentru elevi. — 1 amfiteatru comun, pentru prelegeri fizice, chimice, merceologice etc. — 1 birou pentru director. — 1 antreu în acest birou — 1 cancelarie pentru profesori și conferențe. — 1 antreu în această cancelarie. — 1 bibliotecă profesorală. — 1 sală de lectură și bibliotecă pentru elevi. — 2 locuințe pentru servitori din câte 1 odaie și 1 bucatărie. — 1 ghișeu pentru portar. — 1 bucatărie mare. — 1 sofragerie pentru circa 80 de elevi. — 1 odaie de servitoare. — Dormitoare pentru circa 80 de elevi. — 1 odaie pentru conducătorul internatului, eventual cu antreu. — 1 infirmerie constatătoare din 2 odăi și 1 baie plasată ev. în mansardă. — Pivnițele, cămările și șoproanele de lipsă. Closetele și pisoarele. — Spălătoarele comune de lipsă la internat. Garderobe în coridoare. — Luminat cu gaz sau electricitate după deciziune ulterioară. Incalzire cu sobe pentru lemne și cărbuni. — Teritoriul ocupat cu clădirea, indicat a. h. c. d. e. și cu linii în planul de situațiune, să nu treacă peste 800 metri pătrați. — Clădirea să aibă: subsol, parterre și 2 etaje. — În edificiu să se introducă apeductul și canalizarea. — În parterre să se facă o fântână pentru băut apă și ca decorațiune.

Ce privește formele și stilul, se lasă libertate deplină proiectanților; se exclude însă stilul secesionist. Intregă zidirea să stea în armonie cu împrejurimea.

În parterre și etajul prim să fie plasată exclusiv școala, iar subsolul și etajul al doilea să fie destinat administrațiunii și internatului.

Suma adunată e încă relativ puțină. Va trebui să se continue cu insistență adunarea mijloacelor. De bănci suntem siguri că-și vor face datorința. De absolvenți asemenea. Urmează după aceasta la rând marele public românesc de pretutindenea, despre care deasemenea nu avem motive a ne îndoii că nu se va grăbi să-și dea și el obolul în favorul singurei noastre școli comerciale. Și dacă bărbații noștri cu dare de mână, între cari unii s'au distins prin însemnate acte de caritate și filantropie și cei grupați în jurul băncilor noastre vor da numai o minimă parte din prisosul venitelor lor, atunci se va adună în cea mai mare parte suma reclamată de zidirea unui edificiu școlar pe seama școlii dela Brașov. Atunci de sigur se va desminți odată pentru totdeauna afirmațiunile aceloră, cari se lasă a crede că pătura intelectuală a neamului nostru nu mai e capabilă de lucruri mari. Va fi lucru mare acesta, nu atât pentru banii ce se vor adună, ci în deosebi pentru că se va face mărturie că poporul nostru are deplină înțelegere pentru însemnătatea școlii noastre comerciale în viața noastră economică și culturală. Această înțelegere va prețui mai mult decât toate zecile, ba poate și sutele de mii ce se vor adună.

Școala comercială dela Brașov este — cum se scria în unul din numerii trecuți ai revistei noastre.

«produsul spiritului practic și înțelept al vechilor brașoveni, cari împreună cu neuitatul George Barițiu și de cele mai multeori la inițiativa lui, au pus la cale atâtea și atâtea acțiuni folositoare pentru neamul românesc. Ea a fost înființată deja la 1869, când în această țară — afară de școala comercială din Pesta — nu mai era nici o altă școală de acest fel. Este deci cea dintâi dintre școlile orașelor de provincie, ba dacă considerăm că începuturile unui învățământ comercial la Români din Brașov merg cu mult mai înainte de anul înființării și că ajung până la anii 40 ai sutei trecute, putem zice că școala noastră comercială este cea dintâi din întreaga Ungarie și că dela 1869 ea este numai organizată cu trei cursuri și amăsurat legilor timpului.

Această școală, dela 1872 încoace, de când s'a ținut primul examen de maturitate și până astăzi a dat vieții culturale și economice a neamului nostru 42 de generații de absolvenți, toți bine pregătiți pentru chemarea lor și la înălțimea rezultatelor, la care a putut ajunge — în decursul timpurilor — învățământul comercial. Dacă școala noastră comercială nu ar putea arăta alt succes decât numai această lungă serie de absolvenți, dintre cari mulți au făcut obștii servicii excelente, ar fi deajuns pentru a avea recunoștința neamului întreg. Recunoștința aceasta va trebui să fie însă îndoită, dacă vom considera greutățile extraordinare de tot felul — materiale, didactice etc., — prin cari a trebuit să treacă, special profesorii acestor școli și totuși să producă rezultatele atinse mai sus, să le producă și ajungă în un astfel de grad, încât mai mult nici că se putea aștepta.

— La început această școală era adăpostită în edificiul gimnaziului român din Brașov, pusă sub o singură conducere cu acesta și ajutată de puterile didactice ale lui. Avea însă și buni profesori de specialitate. Fără îndoială conducerea comună cu a gimnaziului era destul de deficilă. Cu toate acestea, școala noastră comercială a ținut pas cu mult succes cu schimbările mari, prin cari a trecut învățământul comercial, fără să-și uite de trebuințele specifice ale vieții economice române. Profesorii ei — ne mai fiind alt institut similar — sunt siliți să-și facă înșis manualele de școală și să le conformeze nu numai planului comun de învățământ, ci și referințelor și împrejurărilor noastre, cum și a celor din România, unde își aflau ocupațiune și viitor — mai cu seamă la început — cei mai mulți dintre absolvenții școlii. Ei urmăresc din depărtatul Brașov tot ceea ce se produce în apus pe terenul științelor comerciale și încă cu atât interes și succes, încât chiar și cei ce cred că toată înțelepciunea științelor de specialitate s'a oprit din jos de Pesta, au rămas surprinși de spiritul viu și modern, ce stăpânește în școala noastră comercială. Inseși rapoartele organelor de stat au trebuit să recunoască aceasta și celce a cetit vre-odată un asemenea raport, va fi simțit desigur mândria ființei sale de Român. Și nici nu se putea altcum, când știm că în rândurile dascălilor acestei școli găsim pe Andreiu Barseanu, Ioan C. Panțu, Arseniu Vlaicu, Ioan Socaciu și alții, toți bărbați cu cea mai bună reputație în specialitatea lor. — Zelul și devotamentul de adevărați apostoli al profesorilor, a supliniit multe din nevoile școlii. Căci deși despărțită mai târziu de gimnaziu, cu corp profesoral propriu, ea a rămas lipsită de cea mai mare parte a mijloacelor de învățământ moderne. I-au lipsit colecțiunile, muzeele, laboratoriile speciale și altele. Abia a putut avea clase pentru elevi și și acelea ca vai de ele. Și cu toate acestea rezultatul învățământului nu a suferit. Nu, pentru că I-au compensat jertfele profesorilor, pentru ceace — desigur — nu așteaptă altă răsplată decât ca publicul nostru să se intereseze, în sfârșit, și de năcăzurile școlii lor. Și de sigur puțini oameni vor fi având azi mulțumirea sufletească a modeștilor profesori dela Brașov, cari văd că instituțiunile și publicul nostru le știe onora și aprepia jertfele ce le-au adus pentru cultura și economia română.

Astăzi învățământul comercial întru atâtea a progresat și atât de multe sunt recerințele lui, încât cu greu se mai poate cultivă oriunde și oricum. Cine intră azi în o școală comercială modernă, asortată cu toate mijloacele de învățământ, rămâne surprins de ceea ce vede. Întâlnește nu numai clase mari, luminoase și spațioase, ci și tot felul de colecțiuni, muzee, laboratorii, săli de exerciții practice etc. Azi studiul chimiei, merciologiei și tehnologiei nu se mai face numai din carte, ci îndeosebi din demonstrațiuni în laboratorii, cu schiopicton, etc. În parte, geografia comercială asemenea. Pentru exercițiile de contabilitate, aritmetica comercială, lucrări de birou și celelalte încă sunt de lipsă întocmiri corăspunsătoare. Fără aceste și altele asemenea lor, progres în învățământul comercial cu greu se va mai putea ajunge. Ei bine din toate acestea școala noastră comercială nu are aproape nimic. Dar chiar să le aibă, nu are unde le întocmi, căci edificiul ei — cum se arată și în apelul «Solidarității» — e absolut necorăspunsător. El trebuie înlocuit prin un altul corăspunsător, asortat cu toate recerințele moderne ale unui asemenea edificiu. Trebuie să se facă aceasta nu pentru interesele restrânse

ale școlii din cei patru păreți, ci pentru interesele mari și vitale ale neamului. Căci la noi, mai mult ca la oricare alt neam din țara aceasta, învățământul comercial trebuie să fie și să rămână piatra unghiulară a viitorului nostru. Noi nu în carieri improductive avem să ne căutăm fericirea, ci în ocupațiunile și profesiunile cele mai reale și mai productive. Iar mijlocul pentru aceasta ne este învățământul comercial. Nu însă învățământul comercial străin, cosmopolit ci învățământul comercial românesc, adevărat învățământul din noi și pentru noi. Sub acest raport școlii comerciale din Brașov îi revine, special de aici înainte cea mai frumoasă misiune. Ea are să se acomodeze tot mai mult necesităților vieții noastre economice, pe care o vedem, că ia forme tot mai concrete și cadre tot mai largi. Pentru viața «vie» economică să crească și să înflorească școala comercială dela Brașov. Și cu ea neamul românesc!!»

Incheierile „Băncii generale de asigurare“.

În numărul prezent al Revistei noastre publicăm bilanțul de pe anul trecut al Băncii generale de asigurare. Folosim deci ocazia a da câteva lămuri cu privire la afacerile și bilanțul acestei nouă instituții financiare a poporului nostru. Socotim, că e bine și folositor să facem aceasta, pentru că stăm în fața unei întreprinderi, care prin tehnica specială pe care se bazează socotelile ei de încheiere devine mai greu de înțeles pentru publicul, care nu are pregătire specială.

După informațiunile, ce ni le-am luat din loc competent putem constata, că afacerile băncii noastre de asigurare, cu toate greutățile economice și financiare ale anului trecut, s'au dezvoltat în măsură multămiitoare. Astfel la asigurările elementare (incendiu) banca noastră de asigurare a emis în anul trecut aproape 6,000 de polițe nouă, ajungând împreună cu afacerile din anul 1912 la valori asigurate de preste 35 de milioane coroane și la un incasso curat de preste 142,000 coroane. La asigurările asupra vieții în anul trecut banca noastră de asigurare a avut să rezolve 775 de oferte asupra unui capital de cor. 3.335,000. Din acestea a rezolvit definitiv și a emis 611 polițe nouă cu un capital de cor. 2.645,000. Premiile de asigurare, incluziv competențele de polițe, au ajuns — după detragerea stornilor la suma de aproape 168,000 cor. În total deci, după afacerile sale de asigurări elementare (incendiu) și de viață banca noastră de asigurare a avut **un incasso de cor. 310,000 față de cor. 156,000 din anul premergător**. Se constată deci o urcare de aproape 100%.

Aceste rezultate de afaceri, așa credem, trebuie să multămească pe orice om, care are sentimentul realității, mai cu seamă dacă se ia în considerare, că anul încheiat a fost sub raport economic și financiar un an cât se poate de nefast, în care oamenii s'au putut gândi la ori și ce, numai la asigurări nu. Avem însă ferma convingere că schimbându-se împrejurările economice și acordându-i-se băncii noastre de asigurare sprijinul, pe care îl merită, afacerile ei vor continua a se des-

volta așa dupăcum se așteaptă dela un popor număros și cu viață economică proprie, ca al nostru.

Bilanțul băncii noastre de asigurare se caracterizează prin soliditatea și realitatea de care a fost condusă direcțiunea la compunerea lui. Soliditatea iese mai pregnant la iveală în modul, cum au fost detașate rezervele de premii, iar realitatea în faptul, că s'au amortizat toate speșele de afaceri și nu s'a luat nici măcar un filer ca balast pentru anii următori. Cu privire la rezerve, conducerea băncii a aflat de bine să urmeze o procedură chiar și mai precaută decât în anul trecut. Astfel la asigurările elementare (incendiu) s'a detașat ca rezervă ordinară 60%, a incasso-ului total (incluzive competențele etc.) rămas asupra contului propriu, față de 50%, cât se detașase în anul precedent. Afară de aceea, deoarece pagubele obvenite nu au mistuit întreaga rezervă transpusă din 1912, direcțiunea și-a considerat de datorință ca suma rămasă de cor. 9,332.76 să o trecă mai departe ca rezervă specială. În chipul acesta s'a ajuns la o rezervă totală de cor. 46,063.87 (75% a incasso-ului rămas în cont propriu) față de cor. 18,182.68 cât se rezervase în 1912. La asigurările asupra vieții s'a rezervat tot ceea ce au indicat calculele matematice exacte, adevărat cor. 54,829.98 față de cor. 14,825.61 din 1912. La un loc deci **rezervele totale de premii pentru afacerile rămase în cont propriu fac cor. 100,892.85 față de cor. 33,009.29 din anul premergător**. Prin această stabilire a rezervelor sale banca generală de asigurare dă cea mai eclatantă dovadă de soliditate și de încredere. Un alt moment, pe care trebuie să-l scoatem la iveală este faptul, amintit și mai sus și anume că conducerea Băncii a amortizat toate speșele de afaceri și astfel nu se reportează nimic pentru anii viitori. Ori, acesta este un lucru, care merită să fie indeosebi însemnat. Noi mărturisim fără rezervă că nu știm să existe societăți de asigurare mai nouă, cari în anii primi ai existenței lor să fi putut face aceasta, adevărat să-și fi putut amortiza total, din venitul curent, speșele de afaceri. Din contră știm, că cele mai multe au adoptat procedeul admis de praxă și de lege și și-au reportat speșele în sarcina anilor următori.

Recunoaștem cu toată loialitatea, că procedura urmata de banca noastră de asigurare merge în mare parte în contul venitului curat. Prin urcarea preste limitele obicinuite a rezervelor de premii și prin amortizarea totală a speșelor de afaceri profitul se reduce, ceea ce de altfel direcțiunea a recunoscut în adunarea generală trecută, în care însă acționarii s'au solidarizat cu vederile ei. Dar cu toată procedura rigidă și precaută a băncii de asigurare la compunerea bilanțului totuși s'a putut dobândi un **profit curat de coroane 50,458.60 față de cor. 37,316.65 din anul precedent**.

E prea ușor de înțeles, că profitul ar fi putut fi și mai mare. Nu trebuie, decât ca rezerva asigurărilor elementare să fie ținută la limita din anul trecut, ori o parte din speșele de afaceri să se fi reportat în contul anilor viitori și profitul curat ar fi putut fi cu

multe mii de coroane mai urcat. Suntem convinși însă că cu toate acestea lumea noastră românească și acționarii băncii vor primi cu satisfacție procedura direcțiunii de a se îngriji înainte de toate de consolidarea și viitorul întreprinderii și numai după aceea de profitul curat. O vor primi cu satisfacție, mai cu seamă, că această procedură se va resimți în viitor prin asigurarea unui profit din ce în ce mai considerabil și pentru că chiar și profitul real obținut acum este destul de suficient pentru ca să poată aduce cu sine chiar și o modestă urcare în favorul acțiilor.

De încheiere dorim ca Banca generală de asigurare să meargă așa precum a pornit pe drumul, ce trebuie să i se deschidă și ca lumea noastră românească să-i dea sprijinul cuvenit. Ea e o instituție de cel mai mare folos național-economic. Prin ea se poate înmulți și conserva avutul material al poporului. Ca o dovadă, să ne gândim numai la aceea că în anul trecut această bancă a restituit pagube de incendiu de peste 40,000 și că prin asigurările de viață ce le-a contractat până acum s'a pus baza unei economii de capital românesc de peste patru milioane coroane. Sprijinită precum trebuie, această bancă își va urma calea și ținta ei care este: mereu înainte.

Noua lege cambială ungară.

(Continuare.)

Capitolul III.

Acceptațiunea.

§. 20. Cambia poate fi prezentată, până la scadență, din partea posesorului sau din partea ori și cui, care o are în mână, trassatului în domiciliul său pentru acceptațiune.

§. 21. Emitentul poate prescrie în fiecare cambie, cu sau fără fixarea unui termen, că aceea trebuie prezentată pentru acceptațiune.

El poate interzice prezentarea cambiei pentru acceptațiune, întru cât nu se tractează de o cambie domiciliată sau de o cambie scadentă la un timp anumit după vedere.

El poate și interzice prezentarea cambiei pentru acceptațiune înainte de o zi anumită.

Fiecare indossant poate prescrie, cu sau fără fixarea unui termen, că cambia trebuie prezentată pentru acceptațiune, întrucât emitentul nu a interzis prezentarea aceasta.

§. 22. Cambiile cu scadență la un timp anumit după vedere, trebuie prezentate pentru acceptațiune în timp de 6 luni după emitere.

Emitentul poate fixa un termen mai scurt sau mai lung.

Indossanții pot scurta termenele pentru prezentare.

§. 23. Posesorul nu este obligat a lăsa cambia prezentată pentru acceptațiune la mâna trassatului.

Trassatul poate cere să i se prezinte camoia din nou în ziua următoare primei prezentări. Cei interesați se pot provoca la faptul, că cererea de acest sens nu a fost implinită numai, dacă cererea este amintită în protest.

§. 24. Acceptațiunea se scrie pe cambie. Ea se exprimă prin cuvântul, «acceptat» (angenommen, elfogadom) sau un alt cuvânt de acelaș sens; ea trebuie scrisă din partea trassatului. Simpla subscriere a trassatului pe fața cambiei se consideră ca acceptațiune.

Dacă cambia este scadentă la un timp anumit după vedere sau dacă trebuie prezentată, în urma unui ordin special, într'un timp anumit pentru acceptațiune, atunci trebuie indicată ziua în care s'a făcut declarația de acceptațiune întrucât posesorul nu cere să se indice ziua de prezentare. Dacă nu este arătată ziua, atunci posesorul, pentru asigurarea dreptului de regres față de indossanți și de emitent, trebuie să se îngrijească din bunăvreme de ridicarea protestului pentru a constata aceasta omisiune.

§. 25. Acceptațiunea trebuie să fie necondiționată; se poate însă restrânge și numai la o parte a sumei cambiale.

Orice altă abatere dela conținutul cambiei, cuprinsă în declarația de acceptațiune, se privește ca o refuzare a acceptațiunii. Acceptantul însă este responsabil conform declarației sale de acceptare.

§. 26. Dacă emitentul a indicat în cambie un loc de plată diferit de domiciliul trassatului, fără a arăta prin cine are să se facă plata, atunci în declarația de acceptațiune trebuie indicat cine va face plata. În lipsa unei astfel de indicații se admite, că acceptantul s'a obligat a face însuși plata la locul de plată.

Dacă cambia este de plată la însuși trassatul, atunci acesta poate indica în declarația de acceptațiune un alt plătitor, aflător în locul de plată.

§. 27. Prin acceptațiune trassatul devine obligat a plăti cambia la scadență.

În caz de neplată posesorul, chiar și în caz că este însuși emitent, poate pretinde dela acceptant, pe baza cambiei, nemijlocit, tot ce se poate pretinde în temeiul §§. 47 și 48.

§. 28. Dacă trassatul a șters declarația de acceptațiune de pe cambie, înainte de ce a dat cambia din mână, atunci acceptarea se consideră ca refuzată; trassatul însă este obligat, conform declarației sale de acceptare, dacă înainte de ștergere a înștiințat despre acceptare, în scris, pe posesorul cambiei sau pe altă persoană a căreia subscriere figurează pe cambie.

Capitolul IV.

Cavenție cambială.

§. 29. Plata cambiei poate fi asigurată prin cavenție cambială.

Asigurarea poate fi dată de un al treilea sau și din partea unei persoane, a căreia subscriere figurează pe cambie.

§. 30. Declarația de caventje se face pe cambie sau pe un allonge.

Ea se exprimă prin cuvântul, «cavent» (Als Bürge, mint kezes) sau prin o altă expresiune sinonimă și trebuie scrisă din partea caventjilor cambiali.

Simpla subscriere pe fața cambiei se privește de caventje cambială, întrucât nu se tractează de subscrierile trassatului sau a unui emitent.

În declarație trebuie indicat, pentru cine se dă caventja. În lipsa unei astfel de declarații caventja se privește ca dată pentru emitent.

§. 31. Caventul este obligat în același mod, ca și acela pentru care a caventat.

Declarația lui de caventje este validă și atunci, când obligamentul aceluia, pentru care a caventat este nevalid, excepționând cazul când nevaliditatea se bazează pe o greșală de formă.

Caventul cambial, care plătește cambia, se poate regresă față de acela pentru care a caventat și față de anteriorii aceluia. (Va urmă).

Din reuniuni.

Două reuniuni de înmormântare harnice.

I. „Reuniunea română de înmormântare din Sibiu”, una din cele mai vechi — și totuși destul de tânără — dintre reuniunile de acest fel la noi, și-a ținut a XIV-a adunare generală ordinară, Duminică la 8 Februarie n. a. c., în sala de întruniri din casa «Reuniunii meseriașilor români» din loc, sub prezidiul preșidentului său, d-nul Victor Tordășianu.

Un scurt raport despre activitatea dezvoltată de această reuniune și despre rezultatele la cari a ajuns, cred că va fi de interes și pentru cetitorii acestei reviste.

În cuvântul său de deschidere, președintele scoate la iveală, că în cursul celor 13 ani, trecuți dela înființarea acestei reuniuni, s'a încasat, creștereste, cu tarăita, peste K 50,000, și s'au dat aproape K 30,000 drept ajutoare moștenitorilor legali alor 223 membri decedați. Apoi s'a adunat o avere proprie a Reuniunii de K 19,845-37, s'a întemeiat Fondul «Azilului» de K 9,134-02, cu scopul creștinesc de a-se da, cu timpul, adăpost, hrană și îngrijire bătrânilor noștri neputincioși și scăpați, cum și orfanilor lipsiți ai membrilor Reuniunii.

De relevat este, cu recunoștință, că la acest fond s'au câștigat fonduri speciale 4 și anume: Fondul Pantaleon Lucața de K 1,066-37, Fondul Victor Tordășianu de K 855-59, Fundațiunea Toma de K 2,533-74 și Fundațiunea P. Ciora de K 234-70. Averele Reuniunii a crescut în anul 1913 cu K 2,455-62.

Pe seama „Azilului” s'a acuirat și întreprinderea proprie de înmormântări, «*Intreprinderea de pompe funebre*», cu misiunea de a îngriji însăși de înmormântarea membrilor săi răposați, cum și de a sprijini, cu o cale, meseriile și negoțul românesc. În această întreprindere Reuniunea a investit suma de K 7360.

Numărul membrilor Reuniunii a crescut în anul 1913 cu 101, având acum în total 879 membri.

Venitele Reuniunii au fost în anul trecut de K 6,411-45, ale Fondului Azilului de K 2,958-91, laolaltă K 9,370-36. Ajutoarele date pentru membrii răposați au fost de K 3176. Cheltuielile de administrație sunt minimale, abia vre-o 500 cor., anume: chiria, plata portărelului (incasatorul taxelor) etc., după ce funcționarii, aproape toți, au lucrat și *lucrează gratuit*.

Socotelile au fost revizuite amănunțit și aflate în bună regulă Cassierului, d-nul Romul Perian, i-s'a dat absolutul.

Averele Reuniunii este plasată în scrisuri fonciare „Albina” și ca depuneri la acest institut.

Dacă ar fi să tragem o învățătură din viața și lucrările acestei reuniuni de binefacere, aceea ar fi: să se înființeze astfel de reuniuni pretutindeni, în orașe și în sate, obișnuind astfel poporul nostru să se ajute însuși, făcându-se din zi în zi mai prevăzător, mai păstrător și adunând, în chipul acesta, fonduri, menite să amelioreze situația noastră, morală și economică!

Lucrarea acestei reuniuni, puse și ea la cale de d-nul Tordășianu, a fost urmată în câteva centre românești. Fie ca ea, în viitor, să aibă cât mai mulți imitatori.

*

II. „Reuniunea de înmormântare din districtul protopopesc gr.-cat. al Sibiului”. Această reuniune și-a ținut adunarea sa generală, (a V a), de asemenea în 8 Februarie n. a. a., în localul școlii primare române gr.-cat. din Sibiu, sub prezidenția directorului său, d-l Iuliu Bărdossy. Această însoțire, la sfârșitul an. 1913, numără 1379 membri. Intratele și eșitele snului se prezintă cu K 12,621-95. Cazuri de moarte 'au ivit în cursul anului 76, după cari s'a plătit moștenitorilor legali ai membrilor decedați K 9206. Reuniunea dispunea cu 31 Decembrie de un fond efectiv de ajutorare de K 6,850-38 și de un fond de rezervă pentru binefaceri de K 1,494-03. Averele totală a Reuniunii se ridică la peste K 20,000.

*

Iată deci într'un singur oraș 2 reuniuni de înmormântare, cari prosperează și impart binefaceri membrilor lor; pe când într'o mulțime de alte orașe și, mai ales la sate, ele lipsesc cu desăvârșire, deși ar putea fi înființate pretutindeni, la început, măcar, în centrele protopopiatelor. Această problemă, creștinească și românească, ar trebui să preocupe cercurile noastre preoțești și învățătoarești și ele să o înfăptuiască cu un ceas mai de timpuriu, spre binele poporului nostru, așa de puțin obișnuit cu viața reuniunilor.

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 26 Februarie 1914.

Situația pieței internaționale de bani continuă a fi favorabilă, deși cu apropierea lui ultimo s'a arătat în mod trecător oarecare încordare, care însă deja în primele zile după ultimo probabil va dispărea. Discontul privat a cotaț în Berlin $3\frac{1}{8}\%$, în London $2\frac{7}{16}\%$, iar în Paris $2\frac{3}{4}\%$.

Apropierea lui ultimo s'a simțit și în piața internă de bani, prin faptul că au încetat ofertele. Discontul privat a cotaț în urma acesteia $3\frac{1}{4}\%$ pentru cambii vieneze de prima bonitate; $3\frac{3}{4}\%$ pentru cambii budapestane, de aceeași categorie și 4% — $5\frac{1}{2}\%$ pentru alt material.

CRONICĂ.

Rugare. Adresăm on. noastre institute de bani rugarea să binevoiască a trimite pentru trebuințele redacției noastre câte două exemplare din bilanțul lor ultim resp. din rapoartele lor anuale.

On. noastre institute de bani, cari ne vor trimite bilanțuri spre publicare, le rugăm să binevoiască a ne indică *express*, dacă doresc ca bilanțul și contul profit și pierdere să fie publicate și în textul maghiar sau numai în cel românesc, pentru a ne putea conforma dorinței lor întocmai.

Intrucât se cere și publicarea textului maghiar rugăm a ni-se trimite manuscrisul tradus în limba maghiară.

Manuscrisele bilanțurilor și ale altor publicații, menite a apărea ca inserțiuni, rugăm a le expediă cu poșta din bună vreme și după posibilitate astfel, ca să ajungă în posesiunea noastră, cel puțin cu o zi înainte de ziua expediției regulate a revistei noastre, care este Sâmbăta.

Ținând seamă de faptul, că adunările generale ale institutelor noastre de bani, se țin, de regulă, Duminica, la dorința exprimată din mai multe părți, cu începere din a. c. «Revista Economică» va apărea totdeauna cu data de Sâmbăta, făcându-se și expediția în aceiași zi.

Administrația.

La afacerea directorului „Aurorei” din Baia-mare. Privitor la notița noastră din Nr 7 a. c., cu titlul de mai sus, am primit dela Dr. Teofil Dragoș, o depeșă mai lungă, pe care însă în urma limbajului neurban și neobicinuit între oameni culți în care este ținută, nu o putem învrednici de alt răspuns decât, că notița noastră din chestiune s'a întemeiat pe un act oficios a căruia existență, credem că nu o va contesta nici chiar Dr. Dragoș. Așteptăm deci liniștiți rezultatul cercetării în curgere și când acela ne va fi cunoscut — vom reveni.

„Sentinela” institut de economii și credit în Satul-nou a ținut în 25 Febr. 1914 adunarea generală ordinară, cu care ocaziune s'a decis convocarea unei adunări extraordinare pentru modificarea statutelor și stabilirea unui normativ pentru fondul de pensiuine. S'au ales doi membri în direcțiune: Ioan Gaspar, director de școale și Lazar Ortopan, comerciant în Satul-nou. Dividenda s'a stabilit cu 7 cor. de cupon și se plătește cu începerea dela 1 Martie.

Noul împrumut ungar de K 500 milioane pus la subscripțiune publică în zilele trecute, a avut un succes splendid, și s'a suprasemnat mai de multeori.

BIBLIOGRAFIE.

Prezentul și viitorul cooperăției sătești în România de I. Răducanu.

A apărut în «Biblioteca politică», ca Nr. 14 conferența ținută de dl Dr. I. Răducanu la «Cercul de studii economice și financiare» din București. O broșurică de 39 pag., în care autorul indică unele reforme, ce ar fi să se facă în organizația cooperativelor sătești din România.

A apărut în editura «Flacăra», București. Prețul este 60 fil.

Chestiunea polonă. Rolul cooperativelor în lupta de conservare națională a Polonilor din Germania de Ioan Iosif Schiopul, Sibiu Tipografia arhidiecezană 1914. Prețul K 2. (Lei 2.50). Vom reveni.

Cum vorbim și cum ar trebui să vorbim românește. (Ardelenisme și alte — isme) de Axente Banciu. Brașov. Tipografia I. Chiroiu. Prețul — 80 fil. (Lei 1).

Autorul precum indică și titlul, ce a dat lucrării sale, ne arată numărdoasele greșeli de limbă, ce le comitem zilnic și inconștient în vorbire și scriere, precum și expresiunile adevărate corecte, ce ar trebui să le întrebuițăm. Recomandăm cu căldură procurarea și cetirea lucrării dlui Banciu, pe care o poate ceti cu folos fiecine.

POȘTA REDACȚIUNIL.

Dlui Tr. V. Țăranu, București. Numerele trimise ni s'au înapoiat cu observarea „parti”. Am dispus expediarea la noua adresă.

Dlui G. Barescu, Comăna. Au venit 2 numerii înapoi. S'au luat dispoziții să Vi se expedieze din nou.

Adunarea generală au convocat-o resp. au ținut-o pân'acum următoarele bănci:

- 29 Ianuarie 1914 «Bănățana», Bükfalva.
- 31 Ianuarie 1914 «Banca Poporală», Dej.
- 2 Februarie 1914 «Nădlăcana», Nagylak.
- 7 Februarie 1914 «Avrigeana», Avrig.
- 8 Februarie 1914 «Negoiul», Porumbacul-superior.
- 8 sau 15 Februarie 1914 «Corvineana», Vajdahunyad.
- 11 sau 26 Febr. 1914 «Târnavéana», Sighișoara.
- 12 Februarie 1914 «Asociațiunea de credit» din Ghiroc.
- 17 Februarie 1914 «Tibleșana», Reteag.
- 18 Februarie 1914 «Timișiana», Timișoara.
- 22 Februarie 1914 «Poporul», Seliște.
- 22 Februarie 1914 «Cordiana», Fofeldea.

- 22 Februarie 1914 «Zărândeana», H.-Boicza
 22 Februarie 1914 «Berzava», Resiczabánya.
 22 Februarie 1914 «Ucia-mare», Ucia-superioară.
 23 Februarie 1914 «Selăgiana», Zsibó.
 25 Februarie 1914 «Maramureșiana», Maramaros-Siget.
 26 Februarie 1914 «Orientul», Dobra.
 27 Februarie 1914 «Câmpiana», Mociu.
 «Doina», Câmpeni
 «Bihoreana», Oradea-mare.
 «Lipovana», Lipova.
 28 Februarie 1914 «Opinca», reun. de păstr. Gârbou.
 «Decebal», Deva.
 «Riureana», Gurghiu.
 «Agricola», Sassebeș.
 «Economia», Cohalm.
 28 Februarie 1914 «Surul», Oltracovița
 1 Martie 1914 «Banca Poporală», Birchiș.
 «Banca Poporală», Zagra.
 «Cugiereana», Cugir.
 «Prima cassă de păstr.», in Ujozora.
 «Creditul», Zernești.
 1 Martie 1914 «Dunăreana», Timiș-Cubin,
 1 Martie 1914 «Victoria», Arad.
 2 Martie 1914 «Someșana», Dej.
 3 Martie 1914 «Banca Poporală», Caransebeș.
 5 Martie 1914 «Grănițerul», Dobra.
 «Steaua», R.-Petre.
 «Detunata», Bucium.
 7 Martie 1914 «Drăganul», Beiuș.
 «Vulturul», Diciosânmărtin.
 7 Martie 1914 «Coroana», Bistrița.
 8 Martie 1914 «Cassa de impr. ca însoț.», in Bicaz.
 8 Martie 1914 «Insoțirea de credit», Comăna-superioară
 8 Martie 1914 «Muscelul», Tohanul-vechiu.
 8 Martie 1914 «Sebeșana», Caransebeș.
 10 Martie 1914 «Sătmăreana», Seini.
 10 Martie 1914 «Riureana», Capolnoc-Mănăstur.
 11 Martie 1914 «Bistrițana», Bistrița.
 12 Martie 1914 «Cârțișoreana», Streza-Cârțișoara.
 «Frăția», Agnita.
 12 Martie 1914 «Poporul», Lugoj.
 14 Martie 1914 «Furnica», Făgăras.
 14 Martie 1914 «Societatea acționară electrică», Petre.
 15 Martie 1914 «Cassa de păstrare» Mercurea.
 16 Martie 1914 «Auraria», Abrud.
 18 Martie sau 1 Aprilie 1914 «Vatra», Cluj.
 18 Martie 1914 «Brădetul», Orlat.
 19 Martie 1914 «Hațiegana», Hațieg.

- 19 Martie 1914 «Codru» Nagylupsa.
 19 Martie 1914 «Sebeșana», Sebeș.
 19 Martie 1914 «Oraviciană», Oravița.
 6/19 Martie 1914 «Cassa de păstrare (reun) in Săliște.»
 20 Martie 1914 «Banca generală de asigurare» Sibiu.
 21 Martie 1914 «Albina», Sibiu.
 22 Martie 1914 «Viitorul», Ocna-Sibiului
 23 Martie 1914 «Olteana», Viștea-inferioară.
 23 Martie 1914 «Codreana», Băsești.
 25 Martie 1914 «Lumina», Sibiu.
 25 Martie 1914 «Vulturul», Tășnad.
 25 Martie 1914, «Ardeleana», Orăștie.
 29 Martie 1914 «Mercur», Năsăud.
 29 Martie 1914 «Insoțirea de credit», Luța.

SUMAR.

Din vieța economică a poporului nostru. — „Victoria”. — La chestiunea edif. școlii com. Brașov. — Incheierile băncii generale de asigurare. — Noua lege cambială ungară. — Din reuniuni: Două reuniuni de înmormântare harnice — Revista financiară: Situațiunea. — Cronică: La afacerea directorului «Aurorei» din Baia-mare. — Bibliografie.

„SOMEȘANA”

instituit de credit și economii, societate pe acțiuni în Dés.

CONCURS.

Institutul de credit și economii «Someșana» societate pe acții în Dés, publică concurs pentru ocuparea postului de secretar-contabil cu termen de 15 Martie n. 1914 sub condițiunile următoare:

1. Salar anual C 2500.
2. Bani de cvartir C 500.
3. Tantiemă statutară.

Dela reflectanți se pretinde absolvirea vreunei școli comerciale cu atestat de maturitate, să dovedească praxa de până acuma și că a satisfăcut datorinței de militar.

Direcțiunea.

1—2

„CODREANA” instituit de credit și economii, societate pe acții în Băsești.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «CODREANA» societate pe acții, se invită conform §-lor 4, 19—33 la

a VIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Băsești (localul institutului) Luni, în 23 Martie n. 1914, la 10 ore a. m.

Obiectele:

1. Deschiderea adunării.
2. Designarea notarilor, a verificătorilor și alor 2 scrutinători conform §-lui 25.
3. Raportul anual al direcțiunii și al comitetului de supraveghere, stabilirea bilanțului pe anul 1913, și votarea absoluturului pentru direcțiune și comitet.
4. Distribuirea profitului curat, conform §-lui 99 punctul a, b, c, d.
5. Fixarea dividendelor și a termenului pentru solvirea dividendelor pro anul 1913.
6. Fixarea prețului marcelor de prezență, plata direcțiunii și a comitetului de supraveghere, precum și plata suplimentară a funcționarilor.
7. Eventuale propuneri conform §-lui 33 punct f.

Se atrage atențiunea domnilor acționari la următoarele dispoziții din statute: § 22. Pentru folosirea dreptului de vot se recere, ca acționarul să fie trecut ca proprietar al acțiilor sale în registrul acționarilor cel puțin cu o jumătate de ani și ca atare cel puțin cu o zi înainte de adunarea generală să depună pe lângă revers la dispoziția direcțiunii institutului, resp. la locurile designate de direcțiune acțiunile sale, ori documentele de plenipotență. Dreptul de vot se poate exercita în persoană ori prin plenipotențiat, care numai acționar poate fi. Minorenii se reprezintă prin tutorii naturali ori legali ai lor, curanzii prin curatorii, corporațiunile prin plenipotențiați, femeile prin bărbații lor. — In aceste cazuri plenipotențiații pot fi și neacționar, conform §-lui 23 Acționarii în adunările generale până la cinci (5) acții după fiecare acție, dela (5—10) cinci până la zece tot după (2) două, dela (10) zece în sus tot după (5) cinci acții, — au un vot conform §-lui 24.

NB. Pentru a putea participa activ la adunarea gen. domnii acționari sunt rugați a respecta §§ 22, 23 și 24 din statute Pentru primirea acțiilor în depozit și emiterea reverselor sunt rugate toate instituturile similare membre la «Solidaritatea»

Direcțiunea.

„BRĂDETUL“

instituit de credit și economii, societate pe acții în Orlat.

pénz- és hitelintézet részvénytársulat Orláton.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «BRĂDETUL», societate pe acții, se invită conform §-ului 19 din statutele societății la

a XX-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Orlat, la 19 Martie st. n. 1914, la 12 ore a. m., în localitatea institutului.

Program:

1. Raportul direcțiunii despre rezultatul anului de gestiune 1913 și propunerile acesteia.
2. Raportul comitetului de supraveghiere și propunerile acestuia.
3. Deciziune asupra conturilor anuale și asupra împărțirii profitului curat.
4. Exmiterea alor doi acționari pentru verificarea procesului verbal al acestei adunări generale.
5. Eventuale propuneri în marginile statutelor.

Domnii acționari, cari în sensul §§-lor 20 și 21 din statutele societății, doresc a participa în persoană ori prin plenipotențiați, sunt poțitiți a-și depune acțiunile și eventualele documente de plenipotență la cassa institutului cel mult până la 19 Martie n. a. c., înainte de deschiderea adunării.

Orlat, în 19 Februarie 1914.

Diracțiunea.

MEGHIVÓ.

A «BRĂDETUL», pénz- és hitelintézet részvénytársulat részvényes urak az alapszabályok 19. §-a értelmében ezenne meghivatnak

a XX-ik rendes közgyűlésre,

mely Orláton 1914. évi márczius hó 19-én déli 12 órakor az intézet helyiségében fog megtartatni.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1913. üzleti évről és ennek indítványai.
2. A felügyelő-bizottság jelentése és ennek indítványai.
3. Az évi mérleg és a tiszta nyereség fejlesztására vonatkozó határozat hozatal.
4. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítése végett 2 részvényesnek megválasztása.
5. Esetleges indítványok az alapszabályok keretében.

Az alapszabályok 20 és 21 §§-a értelmében azon részvényes urak, kik ezen közgyűlésen személyesen vagy megbizottaik által részt venni ohajtának felhivatnak, hogy részvényeiket esetleg felhatalmazásaikat az intézet pénztáránál legkésőbb a közgyűlés megnyitása előtt márczius hó 19-ig letenni sziveskedjenek

Orlát, 1914. február hó 19-én.

Az igazgatóság.

Activa — Vagyon. Contul Bilanț cu 31 Dec. 1913. — Mérlegszámla 1913 december 31-én. Pasiva — Teher.

	K	f		K	f
Cassa în număr — Pénztári készlet	17,034	98	Capital de acții 500 bucăți — Részvénytőke à 5 ⁰ K	25,000	—
Escont — Váltó kölcsön	52,756	—	Fond de rezervă — Tartalékalap	50,000	—
Imprumuturi pe obligațiuni — Kötvény kölcsönök:			Fond special de rez. — Kül. tartalékalap	18,882	72
a) pe hipotecă — jelzálogra	97,323	—	Fond de binefaceri — Jótékonycélualap	8,384	87
b) pe oblig. cu cavenți — kezesség	194,456	—	Fond de pensiuni — Nyugdíjalap	5,708	71
Cont-curent — Folyó-számla	114,649	78	Depuneri spre fructificare — Betétek	367,766	26
Efecte — Értékpapírok	4,200	—	Diverși creditor — Különfélék	995	09
Casa institutului — Az intézet épülete	7,000	—	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	90	—
Mobiliiar — Felszerelés	700	—	Interese transitoare — Átmeneti kamatok	2,256	13
Anticipațiuni — Előlegek	243	06	Venit transpus din 1912 — Áthozott nyeresemény 1912. évről	2,000	—
Diverși debitori — Különféle adósok	2,344	—	Venit curat — Tiszta nyereség	9,623	04
	490,706	82		490,706	82

Debit — Tartozik. Contul Profit și Perdere. — Nyereség és veszteség számla. Credit — Követel.

	K	f		K	f
Interese la depuneri spre fructif. — Betéti kamatok	19,657	—	Venit transpus din 1912 — Áthozott nyeresemény 1912. évről	2,000	—
Spese administrative — Kezelési költség:			Diverse interese — Különféle kamatok:		
a) spese de cancelarie — iródai költs.	1,221	23	Inter. dela cambii — Váltók után	4,220	48
b) porto și telefon — postadij és telefon	476	40	„ „ hipotecă — Jelzálogra	7,785	84
c) contribuțiune directă — egyenes adó	2,901	39	„ „ oblig. cu cavenți — Kezesekre	15,556	48
d) dare comitatensă — megyei pótdadó	633	35	„ „ cont-curent — Folyó-számla	5,822	04
e) arunc comunal și camera — községi pótdadó és kamarai	1,671	30	Interes de întârziere — Késedelmi kamatok	1,252	82
f) dare după interesele de depuneri — betéti kamatok után	1,965	70	Proviziuni — Jutalék	5,329	96
Salare — Fizetések	2,400	—	Competință — Illeték	1,144	79
Marce de prezență — Jelenléti jegyek	893	—	Chirie — Házbér	330	—
Venit transpus din 1912 — Áthozott nyeresemény 1912. évről	2,000	—			
Profit curat — Tiszta nyereség	9,623	04			
	43,442	41		43,442	41

Orlat, la 31 Decembrie 1913.

Dr. G. Prunaș m. p., prezid. I. Manta m. p., v.-prezid. D. Aaron m. p., cassar. A. Dregan m. p., secretar.
L. Pesamosca m. p., contabil. V. Popovici m. p., membru în dir. I. Hanzu m. p., membru în dir. I. Iliu m. p., membru în dir.

Subsemnatul comitet de supraveghiere, am examinat bilanțul prezent precum și contul profitului și al perderilor și asemănându-l cu registrele principale și auxiliare l-am aflat corect și în deplină consonanță cu acestea. — Alulirott felügyelő-bizottság a jelen mérleg számlát valamint a nyereség- és veszteség-számlát a jó- és segéd könyvekkel összehasonlítván azokkal megegyezőnek és helyesnek találta.

Orlát, la 20 Februarie 1914.

Dr. Ioan Stroia m. p., președ. comitetului de supraveghiere. Ioan Rebege m. p., membru în comitetul de supraveghiere.
Aurel Decei m. p., membru în comitetul de supraveghiere. Iosif Lissai m. p., revizor expert al «Solidarității».

„ARDELEANA“, institut de credit și economii, societate pe acții în Orăștie—Szászváros.

C O N V O C A R E.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «ARDELEANA», societate pe acții în Orăștie—Szászváros, se convoacă prin aceasta la

a XXVIII-a adunare generală ordinară,

care se va țineă *Mercuri, în 25 Martie st. n. 1914, la 9 ore a. m.*, în localul institutului cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării, dispozițiuni pentru verificarea procesului verbal.
2. Raportul direcțiunii, bilanțul anual și raportul comitetului de supraveghiere.
3. Satorirea bilanțului, distribuirea profitului curat și votarea absoluturului.
4. Alegerea a trei membri în direcțiune cu mandat pe trei ani, unul cu mandat pe doi ani și unul cu mandat pe un an.
5. Alegerea unui membru în comitetul de supraveghiere.
6. Propuneri intrate conform statutelor.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la această adunare generală, sunt rugați să-și depună pe lângă revers, cel puțin cu o zi înainte de adunarea generală, la cassa institutului sau la vre-unul din institutele financiare membru la «Solidaritate», acțiile scrise pe numele lor, respect. pe numele acelor pe cari îi reprezintă, precum și documentele de plenipotență.

Orăștie—Szászváros, la 20 Februarie st. n. 1914.

Direcțiunea.

Activa		Contul Bilanț cu 31 Decemvrie 1913.		Pasiva	
	K	f		K	f
Cassa în număr	113,636	59	Capital societar	1.000,000	—
Giro-Conto	49,953	19	Fond de rezervă	300,000	—
Cambii de bancă	2,329,155	40	Fond special de rezervă	348,977	35
Cambii cu acoperire ipotecară	1,446,211	53	Fond iubilar economic	106,090	—
Imprumuturi ipotecare	1,040,814	95	Fondul casei culturale	52,080	31
Imprumuturi hipotec. cu anuități	426,805	38	Fond de pensiune	155,147	—
Obligațiuni cu caventați	577,802	50	Depuneri	3,423,454	91
Conturi-curente	337,133	29	Reescont	1,415,525	—
Diverși debitori	101,298	42	Imprumuturi ipotecare cedate	318,249	01
Efecte proprii	594,640	60	Conturi-curente	36,272	12
Realități	301,172	75	Depozit de cassă	19,189	05
Efectele și realitățile fondului de pensiune	155,147	—	Diverși creditorii	121,479	46
Mobilier în birou	8,500	—	Interese anticipate	65,698	39
„ la Hotel Central	24,300	—	Profit curat	163,298	94
nterese transitoare	18,883	94			
	7,525,461	54		7,525,461	54

Debit		Contul Profit și Perdere cu 31 Decemvrie 1913.		Credit	
	K	f		K	f
Interese:			Profit transportat	4,080	67
pentru fondurile de rezervă	10,538	64	Interese:		
pentru depuneri	196,973	54	dela cambii de bancă	239,821	97
pentru reescont	127,836	01	dela cambii cu acoperire hipotec.	135,603	38
pentru imprumuturi hipot. cedate	19,212	98	dela imprumuturi ipotecare	90,518	05
Spese:			dela imprumuturi hipot. cu anuități	27,235	56
salare și bani de quartir	42,512	40	dela obligațiuni cu caventați	43,196	02
spese generale, chirii și marce de prezență	25,664	33	dela conturi-curente	29,315	23
Contribuție:			dela efecte	31,971	37
directă	31,541	03	Chirii	9,881	68
de 10% după interese de depuneri	19,697	36	Proviziuni	33,464	91
Amortizări:					
din realități	3,371	19			
din mobilier	3,942	42			
diverse	500	—			
Profit curat	163,298	94			
	645,088	84		645,088	84

Orăștie—Szászváros, la 31 Decemvrie 1913.

Dr. Octavian Sglimbea m. p., director-exec.

Simion Vlad m. p., contabil.

DIRECȚIUNEA:

Dr. Aurel Vlad m. p. președ. Dr. Ioan Margita m. p. Dr. Cornel David m. p. Ioan Branga m. p. Dr. Romul Boca m. p.
Dr. Romul Dobo m. p. Dr. Sever de Orbonaș m. p. Nicolae Vlad m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în ordine.

Orăștie—Szászváros, la 20 Februarie 1914.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Ioan Popovici m. p., preș. Ioan Moța m. p. Procopiu Herlea m. p. Simion Corvin iun. m. p. Vasile C. Osvadă m. p.
Iosif Lissai m. p., revizor expert al «Solidarității».

„POPORUL”, institut de credit și economii, societate pe acții în Lugoj.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «POPORUL», societate pe acții în Lugoj, sunt prin aceasta invitați în conformitate cu § 19 a statutelor la

a XIII-a adunare generală ordinară,

care va avea loc la 12 Martie 1914 n. ora 3 p. m. în localul institutului.

Ordinea de zi:

1. Designarea notarului și verificătorilor procesului verbal al adunării generale.
2. Raportul direcțiunii și Comitetului de supraveghiere.
3. Stabilirea bilanțului și repartizarea venitului net.
4. Stabilirea marcelor de prezență.
5. Intregirea direcțiunii cf. § 36 și alegerea comitetului de supraveghiere pe 3 ani (§ 56).
6. Aprobarea alegerii de director executiv.
7. Eventuale propuneri.

Lugoj, la 21 Februarie 1914.

Direcțiunea.

NB. Domnii acționari dorind a lua parte la aceasta adunare generală în persoană ori prin plenipotențiați, sunt rugați în conformitate cu § 24 din statute a depune acțiunile lor până în 11 Martie 1914 la casa institutului, la casele expozitivelor din Zorlențul-mare și Ticvaniul-mare, la Cassa centrală diecezană în Lugoj, la «Oficiul administrativ al fondurilor diecezane gr.-cat.» în Oradea-mare, sau la oricare institut membru la «Solidaritatea».

§. 22. In adunările generale numai acei acționari au vot, cari sunt trecuți în registrul acționarilor cel puțin cu 6 luni mai înainte.

Activa.		Bilanț cu 31 Decembrie 1913.		Pasiva.	
		K	f		K f
Numărar	23,287.86			Capital social	500,000.—
Cassa de păstrare postală	155.66			Fond de rezervă	173,590.14
Giro-conto la b. a. u.	3,943.85			Depuneri spre fructificare	910,500.68
Expozituri	3,871.83	31,259.20		Cambii reescontate	305,736.85
Cambii		1,195,612.93		Creditori în cont-curent	113,880.94
Imprumut hipotecar		400,194.—		Lombard	68,200.—
Debitori în cont-curent		186,728.14		Dividendă neridicată	573.—
Casa institutului	165,000.—			Dare restantă după int. de dep.	2,223.52
Realități	64,000.—	229,000.—		Interese transitoare anticip.	27,678.40
Efecte		120,324.50		Venit net	66,447.78
Debitori		5,712.54			
		2,168,831.31			2,168,831.31

Debit.		Profit și Perderi la 31 Decembrie 1913.		Credit.	
		K	f		K f
Interese de depuneri	45,784.39			Interese de escont	130,426.29
Interese de reescont	30,871.30	76,655.69		Interese de împrum. hipotecare	37,204.21
Spese de birou		9,389.77		Provizioane	19,416.02
Ajutoare		170.79		Venite dela casa	15,214.54
Chirie		2,000.—		Venite dela efecte	3,675.—
Marce de prezență		1,770.—		Diverse venite	3,010.50
Salarii		17,974.84			
Susținerea casei și darea		4,311.42			
Dare după int. de dep.	4,578.44				
Imposite	12,039.79				
Competințe de timbru	1,241.10	17,859.33			
Amort.: din dubioase	1,256.38				
„ realități	2,056.38				
„ prețul casei	4,000.—				
„ Dif. de curs la efecte	1,767.18				
„ mobilier	3,287.—	12,366.94			
Venit net		66,447.78			
		208,946.56			208,946.56

Lugoj, la 31 Decembrie 1913.

Valeriu Giurgiu m. p., — director executiv.

Pentru contabilitate: Virgil P. Popp m. p., procurist.

DIRECȚIUNEA:

Ioan Boroș m. p., prezident.

George Popoviciu m. p., v.-prezident.

Dr. Ioan Baltescu m. p.

Avel Boer m. p.

Nicolae Nestor m. p.

George Popp m. p.

Dr. Iacob Radu m. p.

Ioan Țiucu m. p.

Subsemnații am examinat contul prezent al bilanțului, al profit și perderilor și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare purtate în regulă, le-am aflat în consonanță și exacte.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Victor Poruțiu m. p.

Nicolae Fabian m. p.

Coriolan Jucu m. p.

„BANCA POPORALA”, institut de economii și credit ca societate pe acții în Caransebeș.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai «BĂNCII POPORALE» din Caransebeș sunt invitați la

a VII-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în Caransebeș la 3 Martie st. n. 1914 la 11 ore a m. în localitățile institutului.

Ordinea zilei:

1. Alegerea a doi acționari pentru autentificarea protocolului.
2. Bilanțul anual și raportul comitetului de supraveghiere. Darea absolutului.
3. Distribuirea profitului net.
4. Alegerea a trei membri în direcțiune cu mandat de șase ani și eventual întregirea direcțiunii.
5. Alegerea comitetului de supraveghiere cu mandat pe trei ani.
6. Propuneri.

NB. Domnii acționari, cari voesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiat, sunt rugați în sensul statutelor a-și depune acțiile în Caransebeș la institutul nostru, afară de Caransebeș la filiala noastră din Teregovă ori la institutele, cari sunt membrii ai însoțirii «Solidaritatea».

Caransebeș, la 14 Februarie 1914.

Direcțiunea.

Activa				Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1913.		Pasiva	
		K	f			K	f
Cassa în număr	---	6,102	82	Capital societar	---	220,000	---
bon în Giro-Conto Banca A.-Ung.	---	5,051	33	Fond de rezervă	---	18,274	---
bon la alte bănci	---	7,334	92	Fond special de rezervă	---	1,155	41
			18,489	Fond de pensie	---	3,744	50
Portofoliul cambial:				Depuneri spre fructificare	---	490,608	96
cambii de bancă	---	466,029	---	Reescont	---	309,299	---
cambii cu acoperire hipotecară	---	232,474	---	Imprumut de lombard	---	64,200	---
			698,503	Imprumut hipot. cedat	---	43,462	---
Imprumuturi hipotecare	---	---	357,468	Dividende neridicate	---	1,272	34
Imprumuturi de Conto-Curent	---	---	4,882	Interese transitoare	---	22,326	---
Efecte	---	101,100	---	Profit net	---	20,321	60
diferință de curs	---	300	---				
			100,800				
Capital de acții restant	---	---	9,656				
Mobiliar	---	2,650	---				
amortizare	---	550	---				
			2,100				
Anticipațiuni	---	---	1,780				
Debitori	---	---	985				
			06				
			1.194,663				81
							1.194,663
							81

Spese.				Contul Profit și Perdere		Venite.	
		K	f			K	f
Interese:				Interese:			
pentru depuneri spre fructificare	---	28,395	82	dela cambii de bancă	---	51,022	63
pentru cambii reescontate	---	31,672	92	dela cambii cu acoperire hipotec.	---	17,311	59
pentru împrumuturi hipotec. cedate	---	2,773	08	dela împrumuturi hipotecare	---	30,217	87
pentru împrumuturi pe lombard	---	4,133	07	dela efecte	---	4,237	66
pentru fond de pensie	---	214	50	dela împrum. de cont-curent	---	1,075	61
			67,189	Proviziuni	---	9,676	70
Spese:							
salare, bani de cuartir și adaus de scumpete	---	14,104	---				
chirie	---	1,520	---				
spese de birou	---	2,375	52				
			17,999				
Contribuție:							
erarială și comunală	---	4,282	84				
10% dare după interese de depun.	---	2,839	58				
comp. de timbru	---	59	22				
			7,181				
Amortizare:							
din mobiliar	---	550	---				
diferință de curs la efecte	---	300	---				
			850				
Profit net	---	---	20,321				
			60				
			113,542				15
							113,542
							15

Caransebeș, la 31 Decembrie 1913.

Dr. Petru Barbu m. p., director-exec. Andreiu Ghidiu m. p., președinte. Isidor Tătariu m. p., prim-contabil.

DIRECȚIUNEA:

Dr. T. Badescu m. p. D. Beuca m. p. I. Bogoieviciu m. p. I. Musta m. p. I. Socaciu m. p. G. Tătucu m. p. Aurel Spătan m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat exacte.

Caransebeș, la 14 Februarie 1914.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Dominic Rațiu m. p., preș. Dr. G. Dragomir m. p. Dr. Aurel Iorga m. p. Nic. Ivanescu m. p. Ioan Popovicu m. p.

„SEBEȘANA”, cassă de păstrare pe acțiuni în Caransebeș.

CONVOCARE.

P. T. Domnii acționari ai Cassei de păstrare pe acțiuni «SEBEȘANA» din Caransebeș se convoacă la

a XII-a adunare generală ordinară,

care se va ține *Duminecă în 8 Martie 1914 st. n. la 2 ore d. a.* în localitatea institutului cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere despre gestiunea anului 1913 și aprobarea bilanțului.
2. Propunerea direcțiunii și decizie asupra distribuirii profitului curat.
3. Darea absoluturului pe anul de gestiune expirat.
4. Esmiterea alor 2 acționari pentru verificarea procesului verbal luat în această adunare.
5. Schimbarea unor §§-i din statute și din regulamentul intern.
6. Eventuale propuneri.

Caransebeș, la 19 Februarie 1914.

Directiunea.

NB. *Vot decisiv în adunarea generală au numai acei acționari, cari au depus în orele oficioase până Joi în 5 Martie 1914 la 12 ore din zi acțiunile lor, transcrise cu o lună înainte de adunare în registrul institutului pe numele lor, la cassa institutului, la cassa filialei noastre din Ohababistra, precum și la institutele: «Albina» (Sibiiu) și filialele sale, «Victoria» (Arad), «Timișana» (Timișoara) și «Cassa de păstrare (Reuniune) din Săliște».* Femeile se pot reprezenta numai prin astfel de plenipotențiați, cari încă sunt acționari introduși în registrul institutului cu o lună înainte de adunarea generală. Minorenii și persoanele juridice se reprezintă prin reprezentanții lor legali.

Activa.		Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1913.		Pasiva.	
	K	f		K	f
Cassa în număr	33,657	90	Capital societar	300,000	—
Giro-conto la Banca Austro-Ungară	4,607	44	Fondul de rezervă general	75,864	37
Cassa de păstrare postală r. ung.	603	85	Fondul de rezervă special	1,250	62
Cambii de bancă	679,421	38	Fondul casei (Nr. 474)	8,000	—
Cambii cu acoperire ipotecară	496,593	—	Fondul de pensiuine	27,180	43
Împrumuturi ipotecare	93,682	—	Depozite spre fructificare	715,096	31
Debitori în cont-curent	97,552	30	Reescont	414,803	—
Împrumuturi pe amanete	8,920	10	Împrumuturi de lombard	12,800	—
Efecte	44,534	50	Împrumuturi ipotecare cedate	18,129	—
Valori de încasat	2,394	49	Împrumuturi pe casele institutului	110,000	—
Depunerea fondului de pensiuine	27,180	43	Diverse conturi creditoare	7,806	74
Casele institutului (Nr. 452/3)	178,156	02	Interese transitoare aticipative	18,055	78
Casa (Nr. 474 de vânzare)	48,650	89	Profit curat pro 1913	34,776	24
Realități (de vânzare)	9,620	25			
Mobiliar	6,270	56			
după amortizare de 10%	627	06			
Diverse conturi debitoare	3,626	72			
Interese anticipate la împrum. pe casele institutului	4,284	65			
Interese anticipate de reescont	4,323	68			
Interese anticipative la împrum. ipot. cedate	309	39			
	1,743,762	49		1,743,762	49

Spese.		Contul Profitului și al Perderilor.		Venit.	
	K	f		K	f
Interese: de depozite spre fruct.	37,344	29	Interese: dela cambii de bancă	76,849	59
de reescont	45,678	84	dela cambii cu acoperire ipotecară	47,939	23
dela împrumuturi pe lombard	269	29	dela împrumuturi ipotecare	9,747	67
de împrumuturi ipotecare cedate	1,123	11	dela debitori în cont-curent	11,072	72
de împrumut. pe casele institutului	10,656	35	dela împrumuturi pe amanete	720	09
de cont-curent	614	40	Venite dela efecte	846	58
Contribuție: directă și comună	8,138	41	Venitul dela casele institut. (Nr. 452/3)	6,384	58
după inter. d. depozite spre fruct.	3,734	43	Venitul dela casa Nr. 474	1,738	37
Salare și mărci de prezență	24,989	87	Venitul dela realități	713	71
Spese de cancelarie și chirie	6,932	27	Provizțiuni și diferite taxe	15,871	82
Amortizare	627	06			
Profit curat pro 1913	34,776	24			
	174,884	56		174,884	56

Caransebeș, la 31 Decembrie 1913.

Dr. Nicolae Ionescu m. p., director executiv. Dr. Iosif Olariu m. p. Constantin Călțiu jun. m. p., prim-contabil.
Ant. Sequens m. p. S. Bistreanu m. p. Dr. Petru Ionescu m. p. Constantin Călțiu m. p. E. Hodoș m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat contul prezent al bilanțului și cel al venitelor și cheltuielilor și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare, purtate în bună regulă, le-am aflat cu acelea în consonanță și exacte.

Ioan Stoian m. p., președinte. Romulus Carabașiu m. p. Rudolf Anthon m. p. Nicolau G. Velcu m. p.

Revidat și aflat exact: Liviu Magdu m. p., revizor expert al «Solidarității».

„ORAVICIANA“, institut de credit și economii, societate pe acții în Oravița.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «ORAVICIANA», societate pe acții în Oravița, sunt prin aceasta convocați la

a XXI-a adunare generală ordinară,

care se va ține *Joi, în 19 Martie a. c. st. n. la 10 ore a. m.* în localul institutului, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Raportul comisiei verificatoare și constituirea biroului.
2. Raportul anual al direcțiunii.
3. Raportul anual al inspecțiunii.
4. Stabilirea bilanțului, împărțirea profitului curat și votarea absolutului.
5. Alegerea inspecțiunii.
6. Eventuale propuneri.¹

Oravița, la 19 Februarie 1914.

Direcțiunea.

¹ § 18. Propuneri, cari se prezintă direcțiunii în scris până la finea anului de gestiune, adică 31 Decembrie din partea unui număr de cel puțin 10 acționari, sunt a se lua în programul adunării generale ordinare.

Activa.		Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1913.		Pasiva.		
		K	f		K	f
Cassa în numărar	44,183.37			Capital de acții	550,000.—	
Bon în giro-conto și la alte bănci	120,422.37			Capital de acții emisiunea III	42,736.81	592,736.81
Cassa de păstrare poștală	3,885.49	168,491.23		Fond de rezervă	297,096.—	
Escont de cambii	544,310.94			Fond de rezervă disponibil	34,085.32	
Escont de cambii cu acoperire hipot.	1,088,416.96	1,632,727.90		Fond pentru amortizarea edificiilor	7,000.—	1,338,181.32
Imprumuturi hipotecare		1,529,600.14		Fondul consorțiului de ajutorare și consum		6,764.04
Obligațiuni cu caveat		37,733.64		Depuneri spre fructificare		2,115,591.69
Imprumuturi de cont-curent		4,323.24		Reescont		757,982.32
Efecte proprii		254,555.34		Imprumuturi hipotecare cedate		55,178.93
Casa institutului		64,855.83		Imprumuturi lombard		80,000.—
Țigăria cu abur din Bozovici		303,765.73		Imprumut în cont-curent		50,767.93
Expozituri		10,001.09		Contribuție rest. la interese depuneri		5,428.64
Interese reescont anticipate și după împrumuturi hipotecare cedate		9,285.43		Interese transitoare anticipate		24,593.09
Interese efecte restante		1,554.92		Interese după emis. III.		1,978.50
Diverse conturi debitoare și interese restante		85,735.26		Dividendă neridicată		470.—
Materiale la țigărie		8,116.88		Diverși creditori		27.68
Mobilier după amortizare		2,700.—		Profit net		83,745.68
		4,113,446.63				4,113,446.63

¹ Dacă se primește propunerea direcțiunii, fondurile se urcă la Cor. 368,364.24

Debit.		Contul Profit și Pierdere cu 31 Decembrie 1913.		Credit.		
		K	f		K	f
Interese depuneri	111,179.86			Interese escont	159,695.70	
Interese reescont	70,927.43			„ hipotecare	150,285.93	
Interese după împrum. hip. cedate	3,362.04			„ obligațiuni cu caveat	1,623.83	
Interese după emis. III.	1,596.86	187,066.19		„ cont-curent	1,310.35	
Salare	20,845.—			„ efecte	10,356.83	323,272.64
Relut de cortel	2,04.—	22,885.—		Venite dela imobile		3,783.26
Contribuție de stat, com. etc.	18,459.97			Venite dela țigărie		16,361.04
Dare după int. dep.	11,122.55	29,582.52		Provizțiuni		26,798.58
Spese de birou, porto, competențe de timbre și diverse spese		10,701.80		Diverse venit		5,194.49
Chirie		3,000.—				
Spese de manipulațiune la țigărie		27,143.41				
Amortizare de mobilier		300.—				
Perdere la efecte:						
Acții: Pénzint. közp. Hitelb	4,418.39					
„ «Plugarul»	2,500.—					
Diferință de curs	2,985.02					
Pretensiuni dubioase	1,082.—	10,985.41				
Profit curat		83,745.68				
		375,410.01				375,410.01

Oravița, 31 Decembrie 1913.

Dr. Petru Cornean m. p., director.

Ion Perian m. p., șef-contabil.

DIRECȚIUNEA:

Alex. P. Popovici m. p. Victor Poruțiu m. p. Dr. I. Nedelcu m. p. Dr. M. Groșșian m. p. Dr. I. Manguica m. p.
Ioan Măran m. p. Petru Bernaz m. p. Iosif Nedici m. p. Simion Vițian m. p.

Conturile prezente confruntându-le cu registrele principale și auxiliare, le-am aflat exacte.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Ioan E. Țieranu m. președinte Gheorghe Dragoescu m. p. Gheorghe Jianu m. p. Gheorghe Lipovan m. p.
Nicolae Beloane m. p. Iuliu Roșiu m. p.

„BISTRIȚIANA”, institut de credit și economii, societate pe acții în Bistrița.

C O N V O C A R E.

Domnii acționari ai societății acționare «BISTRIȚIANA», institut de credit și economii în Bistrița se convoacă prin aceasta la

a XXVII-a adunare generală ordinară,

care se va ține *Mercuri, în 11 Martie 1914 la 9 ore a. m.* în Bistrița în localul institutului cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării.
2. Rapoartele direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
3. Stabilirea bilanțului, fixarea dividendei și votarea absoluturului.
4. Împărțirea profitului curat.
5. Votarea salariilor membrilor în direcțiune, în comitetul de supraveghiere și a censorilor dela filiale.
6. Satorirea marcelor de prezență.
7. Modificarea § 33 și 51 din statute.
8. Alegerea alor 2 membri în direcțiune.
9. Eventuale propuneri § 30 l.

Domnii acționari, cari voesc a lua parte la adunarea generală, au să depună acțiunile cu 2 ore înainte de ședință în biroul direcțiunii § 21.

Acțiunile pot fi depuse și la «Albina» în Sibiiu, «Aurora» și «Mercur» Năsăud, «Speranța» în Borgoprund, «Banca populară» în Zagra și la filialele «Bistrițanei» în Teaca și Rodna veche.

Bistrița, la 21 Februarie 1914.

Direcțiunea.

Activa.		Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1913.		Pasiva.	
	K	f		K	f
Numărar în cassa	30,527	08	Capital acționar	240,000	—
Numărar la cassa de păstrare poștală	30,949	30	Fondul general de rezervă	240,000	—
Ramuri la alte instituite	9,945	55	„ special de rezervă	6,688	—
Cambii de bancă	1,312,444	57	„ scopurilor fil	6,005	—
Cambii cu acoperire hipotecară	379,791	—	„ G. Man și M. Mihailaș	5,225	—
Imprumute pe ipotecă	782,225	03	„ pentru pensiunea funcționarilor	—	102,540
„ „ oblig.	43,376	10	Depuneri spre fructificare	—	1,418,472
„ „ efecte	11,580	—	Reescont	—	607,610
Efecte publice și acțiuni dela alte instituite	367,750	—	Hipoteci cedate	—	271,354
Realități	109,519	09	Lombard pe efectele proprii	—	126,000
Mobilier	2,862	80	Debitul realităților	—	8,057
Anticipațiuni	3,753	57	Interese transitoare	—	31,730
Diverse conturi debitoare	16,930	87	Interesi	—	5,840
			Profit curat	—	32,130
	3,101,654	96			3,101,654

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
	K	f		K	f
Contribuțiune directă	13,521	07	Interese:		
„ după inter. la depuneri	7,947	55	dela escont	—	113,614
Spese curente	6,552	20	„ hipotecă	—	38,828
Salarii	25,666	66	„ oblig	—	3,555
Relut de cuartir	3,450	—	„ lombard (efecte)	—	1,201
Marce de prezență	1,314	—	„ efectele proprii	—	16,632
Porto	1,144	54	„ Filiale și Ctete	—	62,444
Chiria	501	66	„ întârziere	—	6,774
Interese la depuneri	79,175	50	Proviziuni și taxe	—	6,987
„ „ reescont	50,794	80	Chiria	—	2,143
„ „ ipotecile cedate	12,852	53			
„ „ lombardul propriu	8,737	75			
„ „ debitul realităților	561	64			
„ „ fondurile institutului	7,531	52			
Profit curat	32,130	94			
	252,182	36			252,182

Bistrița, la 31 Decembrie 1913.

DIRECȚIUNEA:

Dr. Alexandru Popu m. p., președinte. George Curtean m. p., director substituit. Aurel Belteag m. p., contabil.
Dr. Leon Scridon m. p. Dr. G. Linul m. p. Dr. Victor Manu m. p. El. Scurtul m. p. I. Pop m. p. I. Mihailaș m. p.

Subsemnatul comitet de reviziune am examinat conturile de mai sus și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele institutului.

Bistrița, la 20 Februarie 1914.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Iosif Lissai m. p. Dr. Dionisiu Longin m. p. Dr. Petru Poruțiu m. p. Procopie Cutean m. p. Macedon Manu m. p.

„Societatea acționară electrică“ în Petre.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai «Societății acționare electrice» din Petre, sunt invitați la

I-a adunare generală ordinară

care se va ține în Petre la 14 Martie a. c. înainte de amiază la 11 ore în sala ședințelor comunale pe lângă următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Raportul direcțiunii despre anul de gestiune 1913.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Revidierea și aprobarea bilanțului și contului Perdere și Profit și darea absoluturului.
4. Eventuale propuneri, cari sunt a se însinua cu 8 zile înainte de ținerea adunării generale.

Petre, la 20 Februarie 1914.

Direcțiunea.

ACTIVA		Contul Bilanț cu 31 Decemvrie 1913.		PASIVA	
		K	f		K f
Cassa în număr		423	94	Capital social	120,000—
Depuneri proprii		172	09	Fond de rezervă	98—
Marfă în magazin	8,166	20		Imprumut propriu	25,000—
Pretensiuni la marfă	2,828	81	10,995-01	Imprumut în cont curent	4,400—
Realități (centrala)	16,673	29		Pretensiunea firmei «Hofher & Schrantz»	4,922—
Amortizare	673	29	16,000—	„ „ «Adriai olajipar»	1,366-76
Mașinării (mot. și linia electrică)	110,201	56		„ „ «Wirtschafter Testv.»	2,600—
Amortizare	2,384	56	116,817—	„ „ «Nemzeti Bank»	2,400—
Mobilier	568	46		Diverși creditori	9,211-96
Amortizare	168	46	400—		
Oroloage	4,583	50			
Amortizare	288	60	4,294-90		
Unelte	1,965	21			
Amortizare	265	21	1,700—		
Garnit. de treer. (2 batoze, 2 mot.)	14,315	38			
Amortizare	815	38	13,500—		
Olei în depozit	1,366	76			
Perdere	4,329	02			
			109.998-72		169,9-8-72

SPESE		Contul Perdere și Profit cu 31 Decemvrie 1913		VENITE	
		K	f		K f
Salare		7,914	29	Interese după depuneri proprii	2,163-07
Spese		3,452	95	Consumători de curent	3,624-20
Chirie		612	—	Paușalul dela comuna Petre	5,550-03
Registre și tipărituri		500	06	Venite dela marfă și instalări	5,871-33
Porto-postal		178	74	„ „ garniturile de treerat	4,876-14
Zileri		366	40	Perdere	4,329-02
Olei		5,750	26		
Interese la împrumuturile proprii		2,314	28		
Spese cu garniturile de treer		726	31		
Amortizări din:					
realități	673	29			
mașinării	2,384	56			
mobilier	168	46			
oroloage	288	60			
unelte	265	21			
garnituri de treer	815	38	4,595-50		
			26,413-79		26,413-79

Petre, la 31 Decemvrie 1913.

Ioanichie Neagoe m. p., dir. Knoll János m. p. Szmederevác Szvetiszlav m. p. M. Velcelean m. p.
Trifu Jivcu m. p. Nicola A. Iovanovici m. p. Pentru contabilitate: Liviu Popescu m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile Bilanț, Perdere și Profit, și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele principale și auxiliare.

Petre, la 22 Februarie 1914.

Pavel Crăciun m. p., președ. R. Theorean m. p. V. Dusán m. p. T. Zăria m. p. S. Secheșan m. p.

„CORONA“

institut de credit și economii, societate acționară în Bistrița.

CONVOCARE.

«CORONA» institut de credit și economii, societate acționară în Bistrița (Besztercze), invită conform §§-ilor 19 și c. I. din statut pe domnii acționari la

a **XI-a** adunare generală ordinară,

ce se va ține în Bistrița (Besztercze), Sâmbătă în 7 Martie st. n. 1914, la 10 ore a. m. în localul institutului strada Spitalului Nr. 38 (în fața poștei).

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de reviziune pe anul 1913. Darea absoluturului.
3. Stabilirea bilanțului anual. Impărțirea profitului curat, conform §. 67 a. c. d.
4. Alegerea a 2 membri în direcțiune pe 5 ani (1914 - 1918).
5. Propuneri statutare. Inchiderea adunării.

Bistrița (Besztercze), în 31 Ianuarie 1914.

Direcțiunea.

Impărțirea profitului net de Coroane 34,032.96.

a) 6% dividenda după capitalul societar	K	18,000.—
b) fondului general de rezervă dotație	„	5,000.—
c) „ special „ „ „	„	3,667.—
d) „ de pensiune	„	3,700.—
e) „ „ binefaceri	„	3,665.96
Total	K	34,032.96

ACTIVE.

CONTUL BILANȚ CU 31 DECEMBRIE 1913

PASIVE.

		K	f			K	f
Casa			32,783.61	Capital acționar			300,000.—
Cambii cu caventați abscriși (K 2,567.—)	640,960.37			Fond general de rezervă	112,000.—		
Cambii cu ipotecă	935,761.—	1,576,721.37		Fond de pensii	16,300.—		
Obligațiuni cu caventați	17,786.04			Fond de binefaceri	50.—		
Obligațiuni cu ipotecă	5,430.—	23,216.04		Fond special de rez. (abscriși K 2,567.—)	433.—	128,783.—	
Efecte și acții		129,950.—		Depuneri spre fructificare		680,722.61	
Imobilii		42,188.87		Reescont		511,086.—	
Mobilier	4,544.92			Cont-curent		103,708.67	
Amortizări	454.92	4,090.—		Imprumut pe efecte		29,800.—	
				Dividendă neridicată		631.—	
				Interese transitoare		20,185.65	
				Profit curat		34,032.96	
			1,808,949.89				1,808,949.89

DEBIT

CONTUL PROFIT ȘI PERDERE.

CREDIT.

		K	f			K	f
Interese:				Interese de escont		123,681.43	
de depuneri	31,754.—			„ „ credit fix		1,997.97	
de reescont	36,748.56			„ „ efecte		5,051.29	
fondului general de rezervă	3,000.—			„ „ întârziere		1,516.21	
fondului de pensii	963.—			Provizii		12,414.52	
de Cont-curent	6,279.15	78,744.71		Provocări		1,341.82	
Salare (direcțiunii, revizorilor și funcționarilor)		11,378.—					
Spese		3,838.28					
Chirie		1,350.—					
Contribuții:							
după depuneri	3,175.40						
comunală, erarială și municipală	9,180.15						
competință de timbru	122.84	12,478.39					
Marce de prezență		1,000.—					
Porto		1,125.98					
Bani de cvartir		1,600.—					
Amortizări		454.92					
Profit net		34,032.96					
			146,003.24				146,003.24

Bistrița, la 31 Decembrie 1913.

Dr. Alexandru German m. p., Dr. Gavril Tripon m. p., Emil A. Chiffa m. p., Dumitru Baican m. p.,
prezident. director executiv. prim-contabil. cassar.

DIRECȚIUNEA:

Gregoriu Pletosu m. p., vice-prezident. Dr. Iulian Pop m. p. Sever Groze m. p. Dr. I. Făgărășan m. p.
Vasile Bălan m. p. Elie Juga m. p. Constantin Flămând m. p. Dumitru Budușan m. p.

Subsemnatul comitet de revizie am examinat conturile de mai sus și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele institutului.

Bistrița, la 7 Februarie 1914.

Iosif Lissai m. p., prezident. Gregoriu Rusu m. p. Nicolae Căciulă m. p. Vasile Borda m. p.

„VULTURUL”, institut de credit și economii, societate pe acții în Tășnad.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «VULTURUL» societate pe acții în Tășnad, se invită prin aceasta, conform §-ului 17 din statute, la

a **V-a adunare generală ordinară**,
ce se va ține în Tășnad (în localul institutului) *Miercuri, în 25 Martie st. n. la 9 ore a. m.* cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării și constituirea biroului.
2. Denumirea alor doi notari și exmiterea alor doi membri pentru verificarea procesului verbal.
3. Exmiterea alor 3 scrutinători pentru alegere.
4. Raportul anual al comitetului de supraveghiere, al direcțiunii și bilanțul anului 1913.
5. Darea absoluturului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
6. Distribuirea profitului curat realizat conform bilanțului.
7. Alegerea unui membru în comitetul de supraveghiere cu mandat de 2 ani și eventual a unui membru în direcțiune.
8. Statorirea marcelor de prezență și speselor de călătorie pentru membrii din direcțiune și comitetul de supraveghiere.
9. Eventuale propuneri.

Tășnad, la 7 Februarie 1914.

Direcțiunea.

NB. Conform §-lui 20 din statute, domnii acționari, cari voesc a participa la adunarea generală, au de a depune acțiile la cassa institutului, respective la locurile designate de direcțiune înainte de adunare cu 24 de ceasuri.

Pentru depunerea respective primirea acțiilor și edarea documentelor de lipsă sunt designate, respective rugate toate institutele, cari sunt membrii la «Solidaritatea».

Activa — Vagon. Contul Bilanț cu 31 Dec. 1913. — Mérleg-számla 1913. Dec. hó 31-én. Pasiva — Teher.

		K	f			K	f
Cassa în număr — Pénztárkészeslet		4,121	14	Cap. em. I-a — Részvénytők I-ső kibocs.	100,000	—	
Bon la bănci — Bankok folyószámlái			821	„ „ II-a — „ „ II-ik	30	111	—
Cambii de bancă — Bank váltók	326,625	80		Fond de rezervă — Tartalékalap*			13,553
Cambii ipotocate — Jelzálogilag biz. váltók	356,730	—	683,355	Fond de pensii — Nyugdíjalap**			2,200
Imprumuturi ipotocate — Jelzálogkölsönök	117,248	76		Depuneri — Betétek			178,464
Efecte — Értékpapírok			131,825	Reescont — Visszleszámitolt váltók			419,284
Credite personale — Személyi hitelek			1,100	Impr. ipot. cedate — Engedm. jelz. kölcsönök			76,077
Realități — Ingatlanok			7,429	Efecte lombardate — Lombard kölcsön			84,900
Mobilii după amortizare — Butorzat leírás után			2,233	Avansuri în cont Curent — Előlegek folyószámlán			30,490
Diverse avansuri — Különféle előlegek			6,889	Depozite de cassă — Pénztári letétek			2,458
Proteste neincassate — Befizetendő óvások			454	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék			468
Interese anticipate: — Előlegezett kamatok:				Interese anticipate — Előre beszedett kamatok			11,889
la reescont — Visszleszámitolt váltók	6,026	08		Profit curat — Tiszta nyereség			11,707
la impr. hip. cedate — Engedm. jelz. kölcsönöknél	95	—	6,121				
			961,601				961,601

* Cu dotația anului 1913 — F. évi hozzáadással Cor. 15,500

** Cu dotația anului 1913 — F. évi hozzáadással Cor. 3.893

Debit — Tartozik. Contul Profit și Perdere — Nyereség és Veszteség számla. Credit — Követel.

		K	f			K	f
Interese: — Kamatok:				Interese: Kamatok:			
la reescont — visszleszámitolás után	44	836	15	dela cambii de bancă — bankváltóktól	31,597	87	
la depuneri — betétek után	8,503	69		dela cambii ipotocate — jelz. bizt. váltóktól	35,644	06	
la efecte lombard — lombard kölcsön után	5,552	88		dela imprumuturi ipot. — jelz. kölcsönöktől	12,400	18	
la cont curent — folyószámla után			866	dela credite personale — személyi hitelektől			14
la impr. hipot. cedate — engedm. jelz. kölcsön u. la după emisia II-a — második kibocs. után	3,766	41		dela efecte — érték papiroktól			7,907
Spese: — Költségek:				Provizii și venit după realități — Jutalékok és ingatlanok után jövedelem			7,762
salare: — fizetések:							
funcționarilor, direcțiunii și inspecțiunii — tisztviselői, igazgatósa și felügy. bizottsági	7,711	92					
bani de cvartir — lakberek	1,400	—					
marce de prezență — jelenléti díjak	344	—					
spese curente și porto — üzleti és posta költségek	3,206	52					
Chirie — Házbér	1,190	—					
Dări: — Adók:							
dare și competență — adó és illetékek	3,012	17					
10% darea inter. depunerilor — 10% tőkekamat adó	850	49					
Descrieri: — Leírások:							
din mobilii — butoratzból	248	16					
din spese de fundare — alapítási költségből	845	24					
din pretensiuni dubioase — kétes követelésekből	1,072	—	2,165				
Profit curat — Tiszta nyereség	11,707	08					
			95,326				95,326

Tășnad, la 31 Decembrie 1913.

Vasile Oros m. p., director executiv — vezérigazgató.

Aurel I. Cigărean m. p., contabil — könyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Andrei Cosma m. p., președinte — elnök. Dr. Coriolan Steer m. p. Vasile Mureșian m. p. George Füleș m. p.
Iosif Cosmuția m. p. Vasile Hoblea m. p. Ioan Lobonțiu m. p. Vasile Oros m. p.

Rezoluție și aflat în ordine. — Megvizsgáltuk és rendben találtuk.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Vasile Pățaș m. p., prez. Ioan Füleș m. p. Dr. Alexandru Aciu m. p. Dimitrie Coroianu m. p. Nicolae Munthiu m. p.

„Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște“.

CONVOCARE.

P. T. Membrii «CASSEI DE PĂSTRARE (reuniune) IN SĂLIȘTE», sunt invitați la

a XXX-a adunare generală ordinară,

conform §. 15 din statutele reuniunii, pe *Joi, 6/19 Martie a. c., la 2 ore p. m.*, în sala festivă a școlii gr.-or. române din Săliște pe lângă următorul

Program:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul direcțiunii.
3. Raportul consiliului de inspecțiune.
4. Staverirea bilanțului pro 1913, distribuirea profitului și votarea absoluturului.
5. Sporirea capitalului social.
6. Modificarea §. 3, 10, 16 și 21 din statute.
7. Alegerea a 3 membri în consiliul de inspecție în sensul §. 22 cu mandat de 3 ani.
8. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii și ai consiliului de inspecție.
9. Autorizarea direcțiunii de a face eventuale schimbări re:amante de tribunal.

Domnii membri cu vot decisiv, — adică aceia cari sunt trecuți cu cel puțin 3 luni înainte de adunare în registrul membrilor, — sunt în sensul dispozițiilor §. 10 din statute, rugați a-și depune părțile de fondare și documentele de plenipotență la cassa institutului cel mult până în 17 Martie st. n., iar la institutele cari sunt membre la «Solidaritatea» până în 16 Martie st. n. 1914.

Săliște, la 22 Februarie 1914.

Direcțiunea.

ACTIVA.	Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1913.		PASIVA.	
	K	f	K	f
Cassa în numărar	82,945	67	Capital societar	250,000
Bon în Giro-Conto la banca A.-ungară	1,358	23	Fondul de rezervă	100,000
Cambii	728,737	—	Fondul special de rezervă	93,862
Cambii cu acoperire hipotecară	249,004	—	Fondul de binefaceri	64,314
Imprumuturi hipotecare	—	977,741	Fondul unui spital public în Săliște	66,783
Conturi curente cu acoperire	—	899,648	Fondul de pensiuine	29,844
Crédite personale	—	899,446	Depozite spre fructificare	2,739,923
Efecte publice și diverse acții	—	260,670	Depozite în cassette	17,796
Casele institutului	—	373,09	Reescont	55,127
Imprumuturi din fondul de binefaceri	—	97,000	Imprumut în Cont-curent	286,535
Depunerea înființând. spital public în Săliște	—	64,314	Diversi creditorii	5,973
Depunerea fondului de pensiuine	—	66,783	Dividende neridicate	423
Mobilier	5,340	—	Interese anticipate pro 1914	27,916
Amortizare	640	—	Profit net	52,282
Diversi debitori	—	11,698		
Interese transitoare restante	—	21,536		
		3.790.782-02		3.790.782-02

DEBIT.	Contul Profit și Perdere cu 31 Decembrie 1913.		CREDIT.	
	K	f	K	f
Interese:			Interese:	
pt. depozite spre fructificare	128,315	46	dela cambii	68,891
pt. fondul de pensiuine	1,446	84	„ împrumuturi hipotecare	59,654
pt. reescont	2,695	30	„ credite de Cont-curent	65,084
Spese:		132,457	„ credite personale	16,811
salare și bani de cvartir	23,573	03	„ efecte	18,736
marce de prezență	1,760	—	Chirii	3,463
imprimare, registre, porto, diverse	6,252	71	Proviziune. profit la monete și alte venit	5,050
Contribuțiune:		31,585		
directă	6,896	10		
10% după interesele depozitelor	12,831	55		
Amortizare:				
din casele institutului	1,000	—		
din mobilier	640	—		
Profit net	—	52,282		
		237,693		237,693

La finea anului 1912 au fost 280 membri, în anul 1913 n'a repășit nici unul, de nou a intrat un membru, la finea anului 1913 au fost 281 membri cu 1250 părți de fondare.

Săliște, la 31 Decembrie 1913.

DIRECȚIUNEA:

Dr. N. Calefariu m. p., prezident. C. Herția m. p., dir. exec. Dr. N. Comșa m. p. Dr. I. Stroia m. p. Dr. I. Lupaș m. p.
D. Roșca m. p. D. Lăpădat m. p. P. I. Comșa m. p. N. Hențiu m. p. B. Comșa m. p. I. Bârsan m. p. I. Răuciu m. p.

Subsemnatul Consiliu de inspecțiune am examinat conturile prezente și le-am aflat exacte și în consonanță cu registrele institutului.

Săliște, la 22 Februarie 1914.

I. Banciu m. p., prez.

I. Chirca m. p.

C. Criștiu m. p.

I. Crișan m. p.

I. Hociotă m. p.

I. Vătășan m. p., revizor expert al «Solidarității».

„MUSCELUL“

Bancă populară ca însoțire în Tohanul-vechiu.

népbank mint szövetség Otóhánban.

Convocare.

În înțelesul §-lui 21 din statute membrii băncii populare ca însoțire din Tohanul-vechiu se invită la

I-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în 8 Martie 1914 la ora 2 d. a. în sala cea mare a «Hotelului» din loc.

Ordinea de zi:

1. Alegerea a 2 membrii verificatori.
2. Raportul direcțiunii despre gestiunea din anul trecut.
3. Aprobarea bilanțului pe 1913 și darea absolutorului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
4. Alegerea unui membru în direcțiune devenit vacant prin decedare.
5. Deciziune asupra împărțirii venitului curat.
6. Eventuale propuneri.

Tohanul-vechiu, la 19 Februarie 1914.

Direcțiunea.

Meghívó.

Az alapszabályok 21 §-a értelmében az Ótóháni «Muscelul» népbank mint szövetségnek tagjai az 1914 évi március hó 8-án d. u. 2 órakor a helybeli száloda nagy termében megtartandó

I. rendes közgyűlésre,

ezennel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Két hitelesítő tag választása.
2. Az igazgatóságnak a lejárt üzletévi jelentése.
3. Az 1913 évi mérleg-számla helybenhagyása és az igazgatóság és felügyelő bizottságnak felmentvénye.
4. Egy, elhalálozás folytán üresedésbe jött, igazgatósági tag választására.
5. A tiszta nyereség felosztására vonatkozó javaslat.
6. Indítványok.

Ótóhán, 1914. évi február hó 19-án.

Az igazgatóság.

Activa — Vagyon. Contul Bilanț cu 31 Dec. 1913. — Mérlegszámla 1913. dec. hó 31-én. Pasiva — Teher.

	K	f
Cassa în numărar — Pénztári készlet . . .	1,328	80
Capitale elocate — Elhelyezett tőkék . . .	18,888	—
Spese de fondare — Alapítási költségek . . .	192	52
Pretensiuni de bancă — Bank követelések . . .	44	30
Pretensiuni în cuote și taxe — Üzletrész és dijkövetelések	209	—
Mobilier — Berendezési tárgyak	278	50
	20,941	12

	K	f
Capital fundamental — Alaptőke	1,820	—
Depozite — Betétek	18,394	20
Interese transitoare — Átmeneti kamatok	5	847
Profit curat — Tiszta nyereség	128	45
	20,941	12

Debit — Tartozik. Contul Profit și Perdere. — Nyereség és veszteség-számla. Credit — Követel.

	K	f
Interese la cambii de bancă escontate — Kamatok a leszámított bankváltók után	225	46
Taxe — Beiratási díjak	190	—
Interese dela cont curent — Kamatok folyóhitel után	8	64
Spese de bancă rebonificate — Visszajuttatott költségek	5	70
	429	80

	K	f
Interese după depozite — Betét kamatok	172	25
Spese de administrare — Ügyviteli költségek	129	10
Profit curat — Tiszta nyereség	128	45
	429	80

Tohanul-vechiu, la 31 Decembrie 1913. — Ó-Tohán, 1913. évi december 31-én.

George Grozea m. p.,
președinte. — elnök.Ioan Strimtu m. p.,
cassar. — pénztárnok.Ioan Cocișiu m. p.,
contabil — könyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Spiridon Sp. Ternovean m. p.

Nicolae Gabor m. p.

Ioan S. Cabaj m. p.

Spiridon Radu m. p.

S'a revăzut și aflat în consonanță cu cărțile duse în ordine. — Megvizsgáltatott s a rendben vezetett könyvekkel öszhangzásban találtatott.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Nicolae Crăciun m. p.,
președinte. — elnök.

George Iosif Muscanu m. p.

Avisalom Mucia m. p.

Spiridon Bălăscău m. p.

„AURARIA“, cassă de economii, societate pe acții în Abrud.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului „AURARIA“, cassă de economii, societate pe acții în Abrud, prin aceasta sunt invitați la

a XXVI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 16 Martie st. n. 1914, la orele 2 p. m. în Abrud în localul institutului.

ORDINE DE ZI:

1. Bilanțul anual, raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere și împărțirea profitului curat.
2. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1914.
3. Alegerea alor 3 membri în direcțiune pe durata de 3 ani.
4. Alegerea comitetului de supraveghiere.
5. Eventuale propuneri în cadrul statutelor.

Domnii acționari, cari voesc a participa la această adunare în persoană ori prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual documentul de plenipotență cel puțin cu o zi înainte de adunare la cassa institutului sau la institutele „DOINA“ din Câmpeni, „DETUNATA“ din Bucium și „ALBINA“ în Sibiu.

Abrud, în 23 Februarie 1914.

Direcțiunea.

Activa — Vagyon.	Contul Bilanț cu 31 Decemvrie 1913. — Mérleg számla 1913 évre.	Pasiva — Teher.
	K f	K f
Cassa în număr — Pénztárkészlet ... 22,914-89		Capital emisiunea I-a — I kibocsájtásu részvénytőke ... 60,000—
Bon la bănci — Követelés bankoknál ... 2,538-13	25,453-02	Capital emisiunea II-a — II-ik kibocsájtásu részvénytőke ... 23,950—
Cambii de bancă — Váltótárca ... 515,784-81		Fond gen. de rez. — Általános tartalékalap 70,875-85
Cambii cu acoperire — Fedezett váltók ... 84,893-22	304,062-67	„ special de rez. — Külön tartalékalap 81,916—
Imprumuturi hipotecare — Jelzálog kölcsönök ... 304,062-67		„ de pensiune — Nyugdíjalap ... 66,697-65
Acții dela bănci — Tkrpénztári részvények 34,720—		„ pentru amortiz. perderilor — Veszteségek leírásialap ... 4,852-76
Efecte publice — Értékpapírok ... 21,652-70	61,515-05	Fondul „Alexandru Filip“ — „Filip Alexandru“ alap ... 1,970-05
Părți de mină — Bánya részvények ... 5,142-35		Depuneri spre fructificare — Betétek ... 531,073-52
Imobile — Ingatlanok ... 60,747-33	60,747-33	Cambii reescontate — Visszszámított váltók ... 158,330—
Cauțiuni — Ovadékok ... 14,000—	14,000—	Dividendă nereclamată — Felnemvelt osztalék ... 30—
Interese transit. restante și de reescontat — Átmeneti hátralékos és visszlesz. kamat. ... 2,373-51		Interese transitorii anticipate — Átmeneti kamatok ... 16,628-80
Mobililar — Butorzat ... 684—	684—	Depozite — Letétek ... 29,078-23
Debitori — Adósok ... 1,884-01	1,884-01	Creditori — Hitelezők ... 1,445-91
	1.071,397-62	Profit curat — Tiszta nyereség ... 24,548-85
		1.071,3897-62

Debit — Tartozik.	Contul Profit și Perdere. — Nyereség és veszteség számla.	Credit — Követel.
	K f	K f
Interese — Kamatok:		Interese — Kamatok:
interese de depuneri — betéti kamatok 28,087-15		dela cambii de bancă — leszámított váltóktól ... 45,311-92
„ „ reescont — visszleszámitolt váltók kamata ... 14,006-41	42,093-56	dela credite cambiale cu acoperire — fedezett váltók kölcsönöktől ... 4,318-13
Spese — Költségek:		dela imprumuturi hipotecare — jelzálog-kölcsönöktől ... 18,407-19
salare — fizetése ... 9,739-98		dela efecte — értékpapiroktól ... 2,812—
bani de cvartir — lakpénz ... 1,486—		Venite — Jövedelmek:
chirie — házbér ... 700-06		proviziuni — jutalékok ... 16,993-86
spese și porto — költségek és porto marce de prezență — jelenléti jegyek 928—	15,274-25	venite din realități — ingatlanjövdelem 1,626-17
Dare — Adó:		venite după părțile de mină — bănya-részvényjövdelem ... 199-92
dare dir. și camb. — egyenes és köz. adók 6,867-09		profit transpus din anul trecut — Mult évi nyereség áthozatal ... 2,000—
„ după inter. de dep. — tőkekamatadó 2,808-71	9,675-80	
amortizare din mobililar — leírás a butorzatból ... 76-73		
Profit curat — Tiszta nyereség ... 24,548-85	24,548-85	
	91,669-19	91,669-19

Abrud-Abrudbánya, 31 Decemvrie 1913.

Dr. Laurențiu Pop m. p., director executiv — vezérigazgató. Nicolae Olariu m. p., secretar-contabil — titkár főkönyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Romul Furdu! m. p., președinte. Dr. George David m. p. Candin David m. p. Dr. Candin David m. p.
Dr. Alexandru Bordia m. p. Iosif Gomboș m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat bilanțul prezent, contul profitului și al perderilor și confruntându-le cu registrele institutului, constatam că le-am aflat cu acelea în deplină consonanță și regulă. — Alulirott felügyelő bizottság jelen mérlegszámlát nyereség és veszteség számlát megvizsgáltuk és az intézet könyveivel összeegyeztetve azokkal teljes összhangzásban és rendben találtuk.

Abrud-Abrudbánya, 1914. évi február 23.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Petru Popoviciu m. p., președinte. Demetriu Goia m. p. Nicolau Lobonțiu m. p. Nicolae David m. p.
Dr. Vasile Ciura m. p. Constantin Popp m. p., revizor expert al «Solidarității».

„ZLAGNEANA“, institut de credit și economii, societate pe acții în Zlagna.

ACTIVE		Bilanț cu 31 Decembrie 1913.		PASIVE	
		K	f	K f	
Numărar	2,935.97			Capital social	100,000.—
Postsparcassa reg. ung.	142.54	3,078.51		Fond de rezervă*)	50,546.82
Cambii în portfel		462,578.01		Depuneri spre fructificare	312,411.99
Imprumuturi hipotecare		61,321.49		Cambii reescontate	141,737.41
Obligațiuni cu caventași		143.—		Avans pe efecte	27,600.—
Cont curent cu acoperire		21,679.15		Imprumuturi hipotecare cedate	6,240.—
Efecte publice	44,800.—			Cont-curent și diverse conturi creditoare	18,543.92
Acții dela bănci	13,150.—	57,950.—		Interese transitorii anticipate	8,579.09
Casele proprii	48,600.—			Dividendă nereclamată	553.—
Realități cumpărate dela licitație	1,680.61	50,280.61		Profit curat	12,496.28
Magazin de cereale		480.—			
Debitori la bucate și diverse conturi de-		18,697.74			
bitoare		2,500.—			
Mobilier		678,708.51			
					678,708.51

*) cu dotațiunea anului acesta K 53,119.64.

DEBIT		Contul Profit și Perdere.		CREDIT	
		K	f	K f	
Interese de depuneri	19,573.03			Interese de escont	26,139.37
Interese fondului de rezervă	1,944.88	21,517.91		hipotecare	4,905.23
Salare	5,269.88			cont-curent	2,219.47
Relut de cvartir	660.66			efecte	2,193.12
Chirie	900.—			diverse	29.35
Spese de birou	1,821.96			Provizioni și câștig la bucate	35,486.54
Porto	365.90			Chiria caselor proprii	13,993.44
Marce de prezență	1,190.—	10,214.40			2,584.81
Dare directă și comunală	5,084.97				
Dare de interese de depuneri	1,957.30				
Competințe de timbru	55.80	7,098.07			
Amortizări: din casele proprii	328.63				
din mobilier	409.50	738.13			
Profit curat	12,496.28				
		52,064.79			52,064.79

Zalatna, 31 Decembrie 1913.

Olariu m. p., director executiv.

Virgil S. Crișan m. p., contabil.

DIRECȚIUNEA:

N. Cristea m. p., prezident.	V. Damian m. p., viceprezid. m. p.	Dumitru Mogașiu m. p.	S. Corpade m. p.
A. Băieșan m. p.	P. Popoviciu m. p.	Dr. I. Pop m. p.	
<i>Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în ordine.</i>			
I. Fodorean m. p., prezident.	I. Ursa m. p.	D Costea m. p.	P. Duca m. p.
Zlatna, la 25 Februarie 1914.		Constantin Popp m. p., revizor expert al «Solidarității».	Dr. C. David m. p.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“, societ. pe acții, Sibiiu.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai «BĂNCII GENERALE DE ASIGURARE», societate pe acții se invită prin aceasta la

a II-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 20 Martie st. n. 1914, la orele 5 p. m., în sala Muzeului «Asociațiunii» din Sibiiu (Nagyszeben) pe lângă următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării, numirea notarului și exmiterea a doi verificatori.
2. Raportul direcțiunii, bilanțul anual și raportul comitetului de supraveghiere.
3. Stabilirea bilanțului, întrebuițarea profitului și votarea absolvirii.

Ceice voiesc a lua parte la această adunare generală sunt rugați a-și depune acțiunile și eventualele documente de plenipotențiere la cassa societății sau la vre-un institut de bancă, membru al «Solidarității», asociațiune de institute financiare, ca însoțire în Sibiiu, cel mult până la 15 Martie st. n. 1914.

Sibiiu, la 26 Februarie 1914.

Direcțiunea.

NB. La adunarea generală pot lua parte cu drept de vot acționarii cari sunt trecuți în registrele societății ca atari cu cel puțin șase luni înainte de ținerea adunării și cari și-au depus acțiunile respective plenipotențele, conform dispozițiunilor cuprinse în convocare; plenipotențiații trebuie să fie acționari cu drept de vot. Ceice posed mai multe acții, au tot după cinci acții un vot cu aceea observare că mai mult de 10 voturi nu poate avea nimenea nici în numele său nici în al plenipotențiaților săi.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“, societate pe acții în Sibiu.

BILANȚ GENERAL CU 31 DECEMBRIE 1913.

ACTIVA.		PASIVA.	
	K f		K f
Cassa	20,416-79	Capital societar	1.200,000-—
Accionari	6,380-—	Rezerva speselor de organizare	17,510-27
Efecte publice	405,000-—	Creditori:	
Depuneri	771,684-95	la secția centrală	58,481-78
Imprum. și pretensiuni de C.-Crt. cu acoperire		la secția asig. elementare	29,743-76
la secția centrală	101,194-80	la secția asig. asupra vieții	28,247-64
la secția asig. elementare	14,608-49	Rezerve proprii de premii (fără rezerva reasig.)	116,473-18
la secția asig. asupra vieții	11,764-54	la asigurările elementare	46,063-87
Agenturi principale:		la asigurările asupra vieții	54,828-98
Bani gata, depuneri, cambii și valori de portofoliu	47,387-56	la asigurările asupra vieții	100,892-85
Agenți și valori de incasso	95,267-19	Rezerve proprii de pagube pendente (f. rez. reasig.)	
Diversi debitori		la asigurările elementare	3,152-19
la secția centrală	4,889-—	la asigurările asupra vieții	1,000-—
la secția asig. asupra vieții	3,673-41	Premii transitoare	2,496-01
Mobiliar		Profit curat	50,458-60
	9,716-37		1.491,983-10
	1.491,983-10		

CONSEMNAREA VENITELOR ȘI CHELTUIELILOR.

CHELTUELI.		VENITE.	
	K f		K f
Spese:		Interese:	
Spese generale	10,695-12	dela efecte	20,000-—
Salare	19,369-96	dela dep. și împrumut.	56,388-81
Bani de cuartir	4,430-—	dela cambii	682-89
Cheltueli pentru direcțiune	894-40		77,071-70
Tipărituri	5,703-87	Proviziuni	3,427-30
	41,093-35		80,499-—
Secția asigurărilor elementare.		Secția asigurărilor elementare.	
Spese generale	1,578-60	Premii de incendiu (minus storni)	142,381-61
Competințe de timbru	2,044-73	Provizii de reasigurare	23,914-61
Pagube plătite în cont propriu	11,864-50	Provizii dela afacerile de grindină	4,625-58
Proviziuni	12,869-61	Interese	161-56
Acvizitori	11,059-23	Pagube pendente din 1912	519-13
Cheltueli de birou, salare	13,376-44	Rezerva de premii din 1912	20,391-99
Porto	774-55		191,994-48
Premii de reasigurare	81,163-09	Secția asigurărilor asupra vieții.	
Rezerva pagubelor pendente	3,152-19	Premii de polițe și chitanțe (minus storni)	162,350-62
Rezervele de premii	46,063-87	Competințe	5,415-94
	183,946-81	Diverse venit:	
Secția asigurărilor asupra vieții.		Interese	4,671-14
Premii de reasigurare	92,538-60	Proviziuni	42,408-78
Spese și proviziuni de acviziție:		Premii plătite anticipativ	46,281-54
Acvizitori	28,962-27	Rezerva de premii din 1912	14,825-61
Provizii	20,628-86		275,953-63
Diverse spese, salare etc.	17,051-99		
Onorare medicale	9,636-60		
Premii încasate anticipativ	48,777-55		
Rezerva de premii pe 1913	54,336-07		
Pagube plătite și pendente	1,589-41		
Profit curat	50,458-60		
	272,948-35		
	548,447-11		

Sibiu, la 31 Decembrie 1913.

Ioan I. Lăpedatu m. p., director-executiv.

Pentru contabilitate: Dr. I. Crețu m. p.

St. Boer m. p.

DIRECȚIUNEA:

P. Cosma m. p., președinte.

Petru Dragits m. p.

Dr. O. Russu m. p.

Dr. L. Borgia m. p.

Revidat și aflat în regulă și consonanță cu registrele.

COMITETUL DE SUPRAVEGHERE:

N. Ivan m. p., preș. M. C. Jiga m. p. C. Popp m. p. Dr. N. Schiau m. p. Dr. N. Comșa m. p. Petru Stoica m. p.

Proprietar și editor: Constantin Popp.

Tiparul Tipografiei arhidiecezane în Sibiu.